Blaarkopstichting

De Blaarkopper

Nieuwsbrief voor de blaarkopfokkerij

zwartblaar
roodblaar
zeldzaam
authentiek Nederlands
Groninger Blaarkop

smakelijke polderpanda
lekker vlees
gezonde melk
goede eiwitten
hogere kaasopbrengst
meer onverzadigde vetten

gemakkelijk afkalven
robuust
vruchtbaar
rustig karakter
sober
goede zoogkoe
geschikt voor natuurbeheer
dicht haarkleed
opvallend mooi
'de koe in jaquet'

Verschijnt 2x per jaar
oplage 550 stuks

De Blaarkopper is met zorgvuldigheid samengesteld. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

Redactie adres:
Zwanet Faber
Schuur 5, 9205 BE Drachten
zfaber@xs4all.nl

jaargang 22 nr 1
Maart 2021

In dit nummer:

2 Blaarkopstichting
3 Podium
4 en 5 Bedrijfsreportages
6 Potentiële stiermoeders
7 Blaarkoppen in cijfers
8 Stiereninformatie
12 Stierspecial Bas
14 Allerhande
17 Obtibov project
18 De genen van Tetske 50
19 Wat kan de SZH betekenen
20 Uit de oude doos Groningen
22 Smakelijke Polderpanda
23 Voor de lens

Blaarkopstichting

p/a: ***Schuur 5 9205 BE Drachten 0512 546659*** ***www.blaarkopnet.nl***

Volhoudbaarheid

Nu we het lastige jaar 2020 voorbij zijn en vol goede moed begonnen zijn aan 2021, is er alle reden om te reflecteren. Hoe gaat het allemaal worden, gaat het goed komen? Veehouders met huisverkoop van vlees en kaas enzo zagen de omzet vanuit huis flink stijgen. Wat dat betreft was 2020 een goed jaar. Enkelen hadden zelfs een tekort aan te slachten blaarkoppen.
Dat biedt perspectief, want de maatschappij is ondertussen aan het veranderen en de verwachting is dat die ontwikkeling uit het voorbije jaar wel doorzet. Vaststaande, misschien zelfs vastgeroeste systemen van bijvoorbeeld bulkproducties en alles maar in de supermarkt halen, blijken en zijn niet volhoudbaar.
Wereldwijd is de term 'sustainability' hèt woord, terwijl in Nederland dat vertaald wordt met duurzaamheid. Maar dat dekt de lading niet, en het is niet de correcte vertaling. Dat moet 'volhoudbaarheid' zijn. Een veel mooier en vooral ook beter te begrijpen woord.
Toch zijn het niet uitsluitend blaarkophouders die de burgers weten te trekken, en dat is helemaal niet erg. Maar… het is wel belangrijk dat wij als houders en liefhebbers van ons ras ons voortdurend en vasthoudend richten op het specifiek onder de aandacht brengen van het onderscheidende en speciale van ons ras, en dus van de producten. Dat dit een meerwaarde heeft en dat die meerwaarde in de prijs gewaardeerd mag, of zelfs moet, worden. Dat zijn nu net de dingen die de volhoudbaarheid van koeien van een zeldzaam ras als de Blaarkop bewerkstelligen. Vraag bijvoorbeeld bij de SZH het Predikaat 'Zeldzaam Lekker' aan. Daarmee is naar burgers toe goede sier te maken.
Voor de Blaarkopstichting liggen er altijd genoeg uitdagingen en blijft de oproep aan veehouders om informatie aan te dragen, maar ook de mogelijkheid om vragen te stellen, aan te geven wat anders of beter zou kunnen. Er is een goedkeuring voor een project door de Genenbank (WUR) en SZH, waaraan nagenoeg alle zeldzame rassen meedoen (hun medewerking hebben toegezegd) en wat ook ondersteund wordt door o.a. CRV voor aanlevering van informatie etc. Wij zullen hiervoor specifiek enkele blaarkopbedrijven benaderen. Met dit onderzoek willen wij duidelijk krijgen wat de toegevoegde waarde is/kan zijn van de zeldzame (oude) rassen in de toekomstige (kringloop)(natuurinclusieve) 'volhoudbare' landbouw.
Daarnaast loopt nog het internationale Obtibov-project, dat ook informatie zal toevoegen over wat wij weten over onze oude rassen.
Jammer is dat we dit jaar vanwege Covid-19 niet de Blaarkopstudiedag in maart kunnen houden. Wij hopen dat er wellicht later in het jaar iets te organiseren is. Wij staan open voor ideeën!
Wij houden vol…, want we willen 'volhoudbaar' zijn… ☺

Blijf onderscheidend met blaarkoppen!

Voorwoord bij De Blaarkopper

Nood breekt wetten… Het maken van De Blaarkopper is gelukkig geen wetmatig proces. Toch is er deze keer iets afgeweken van wat gebruikelijk is. Helemaal niet zo erg, maar het was even improviseren. De Blaarkopstudiedag was niet mogelijk, dus geen uitnodiging in dit blad. En op bedrijfsbezoek gaan voor reportage was ook lastiger, maar de oplossing lag in een paar korte 'eigen' reportages. Zeker ook leuk als mensen bereid zijn om zelf iets aan te leveren.

Zwanet Faber (redactie)

Gezocht: *regio-correspondenten… redactieleden*

Voorpagina*: wat is er mooier dan een echte ouderwetse Blaarkop? Meyenhorst Emmy is zo eentje; met haar prachtige sprekende kop, een brede gepigmenteerde muil, mooie blaren, prachtige gekromde hoorns, een dicht ietwat wollig haarkleed, een mooie bespiering en een prettig karakter. Koeienfotograaf Han Hopman is al sinds haar kalvertijd eigenaar en liefhebber van deze inmiddels 12-jarige. Ze is drachtig van Rivierduin Ebels Castor (volle broer van Ebels Han) en kan in juli weer afkalven. Castor was ook enkele jaren in eigendom van Han Hopman; hij was zeer gecharmeerd van deze stier.*

Hebt u tips, vragen, ideeën, kunnen wij u helpen met de fokkerij van blaarkoppen, hebt u advies nodig?
Wij vernemen het graag, en stellen het op prijs als u met ons mee wilt denken.

Verantwoording 2020

De Blaarkopstudiedag kon nagenoeg kostenneutraal afgehandeld worden. Bestuursleden ontvangen geen vergoedingen voor de bezigheden. De grootste kostenpost vormt De Blaarkopper met ruim € 4000,- voor productie- en verzendkosten. **De vrijwillige financiële bijdrage bedroeg ruim € 3100,-.** Met daarnaast € 875,- uit KI-advertenties, waren de kosten van De Blaarkopper gedekt.
Ieder hartelijk dank voor de vrijwillige bijdragen !
Financieel verslag 2020 zie:
Financieel-totaal-overzicht-2020.pdf (zeldzamerassen.nl)

PRIVACYVERKLARING: de Blaarkopstichting heeft geen leden.
Adressen en mailadressen zijn op vrijwillige basis en/of uit openbare gegevens (telefoongids / websites e.a.) verkregen.
Het gebruik daarvan is voor verzending van De Blaarkopper (2x per jaar) en/of nieuwsberichten / uitnodigingen via de mail.
De verzending kan te allen tijde worden stopgezet.
Adressen worden niet zonder instemming van betrokkenen aan derden verstrekt, en niet voor commerciële doeleinden gebruikt.

Samenstelling bestuur:

Zwanet Faber, Drachten	voorzitter
Max van Tilburg, Hornhuizen	secretaris
Theus de Ruig, Beilen	penningmeester
Teunis Jacob Slob, Noordeloos	bestuurslid
Pieter Struyk, Achterveld	aspirant bestuurslid

Het bestuur, februari 2021

'OPROEP' ***Donatie voor De Blaarkopper***

Bedrag: 15,00 *over te maken op IBAN:* **NL37 RABO 0397 7636 03**
t.n.v. de Blaarkopstichting onder vermelding van 'donatie De Blaarkopper2021'

Uw vrijwillige bijdrage wordt bijzonder op prijs gesteld

Als u iets wilt doneren dan kan dat op bovenstaand banknummer

Ook andere bedragen dan hier als voorbeeld genoemd, worden op prijs gesteld

*Wilt u bij de overboeking s.v.p. uw **postcode** en **huisnummer** vermelden? Bij voorbaat hartelijk dank!*

Ieder nummer van De Blaarkopper kost (incl. verzending) ongeveer € 5,-

Algemeen Nut Beogende Instelling ANBI

De rubriek Podium biedt ruimte aan de Landelijke Commissie, en de verschillende regionale blaarkopclubs. Nieuwe leden zijn van harte welkom.

Vereniging van Blaarkopfokkers in de provincie Groningen

Contributie: € 25,00 per jaar

Lid worden? Bel de secretaris tel: 0512 546659

Ook dit jaar geen Jaarvergadering vanwege Covid-19
De planning van de Jaarvergadering kan ook dit jaar helaas niet zoals we graag zouden willen. In september hadden we nog een alternatief rondje door de weiden bij Tichelwerk bij Foxwolde. Wij hopen dat er in de zomer weer ontmoetingsmogelijkheden zijn.

Idee voor alternatieve Primeringsronde stieren in 2021
Door omstandigheden vanwege Covid-19 kon voorjaar 2020 de primering van stieren niet doorgaan. Ook nu lijkt het er weer op dat we in een zelfde situatie verkeren. Om deze primeringstraditie in stand te houden, heeft het bestuur een idee om de fokkers / eigenaren van stieren te vragen om een korte **filmopname** te maken van hun stier(en). In elke huishouding is er tegenwoordig wel een telefoon waarmee men kan filmen. Gevraagd wordt om een filmpje van de stier, de moeder en eventuele grootmoeder in te sturen. Zo'n opname hoeft niet langer dan een minuut per dier te duren (even er rustig omheen lopen zodat de stier van alle kanten te zien is). (Een filmpje erbij van de moeder…heeft toegevoegde waarde). Wel is het belangrijk om de hoogtemaat van de stier te vermelden. Ook belangrijk is om de melkproductie van de moeder en de grootmoeder (kopie/foto van de Koekaart) en een kopie/foto van de Registratiekaart te sturen (om de afstamming en de stamboekstatus correct in beeld te hebben). Indien er geen melkproductie-informatie bekend is (zoals bij zoogkoeien), dan kan de stier voor die richting wel aangemeld worden.
Opgave van stieren, met een goede blaarkopaftekening, tenminste 50%G en Stamboek, kan tot 1 april 2021.
Als (een) filmpje(s) niet lukt, dan graag nog wel de 'gangbare aanmelding' doen.
Stieren van ca. 1 jaar tot hooguit 2 jaar oud kunnen slechts 1x in hun leven meedingen en misschien kunnen we voor dit jaar een uitzondering maken voor stieren die ouder dan 2 jaar zijn (als ze er zijn… / we zijn immers in 2020 niet op pad geweest).
Insturen zou via WhatsApp kunnen (of via de mail).
Het bestuur zal zich nog beraden hoe de jurering van de stieren zal gebeuren (misschien kunnen we na vaccinatie alsnog op pad eind april/begin mei, of op latere datum). Dit nadat er aanmeldingen binnen zijn gekomen.

Blaarkop Verkoopboekje

Stieren te koop aanbieden in het Verkoopboekje? Dat kan!
Zie: https://zeldzamerassen.nl/blaarkopnet/verkoopboekje-stieren/
Het Verkoopboekje wordt niet meer geprint verzonden.
Velen hebben tegenwoordig een smartphone en daarmee kan het boekje gemakkelijk altijd bij de hand zijn.

Blaarkopstudieclub Gelderland/Overijssel

Contributie: (*op termijn € 20,00 per jaar)*

Lid worden? Bel het secretariaat: 0512 546659

Indien blaarkophouders in deze regio graag eens iets georganiseerd willen hebben, dan vernemen wij het graag.

Blaarkopfokkers Noord-Hollands Midden

Contributie: € 17,50 per jaar

Lid worden? Bel de secretaris tel: 0224 540079

Geen informatie ontvangen. Veelal zijn de leden ook lid van de Blaarkopstudieclub Utrecht e.o.

Geen mededelingen ontvangen

Blaarkopstudieclub 'Utrecht e.o.'

Contributie: € 20,00 per jaar

Lid worden? Bel de secretaris tel: 06 41918653

Zie ook de website www.reddeblaarkop.nl

Blaarkop in De Tuin van Holland
Provincie Zuid-Holland werkt aan een nieuw project 'De Tuin van Holland'. De provincie zet zich met allerlei initiatieven (zoals de Voedselfamilies) actief in om aandacht te vragen voor streekproducten en korte ketens te stimuleren. In 'De Tuin van Holland' moeten de thema's gezondheid, voeding, landbouw en regionale historie elkaar gaan versterken. Het project is een initiatief van Menko Wiersema en de website is gemaakt door Hansje Huson van de Leidse groep 'Red de Blaarkop'. Geen twijfel dus dat het verhaal van de Blaarkop ook een mooie een plek in dit project krijgt.
Meer informatie: detuinvanholland.nl

Deel mee in de blaarkop-WhatsApp-groep

Er zijn meerdere mogelijkheden om elkaar van goede blaarkopinformatie te voorzien. De website van de Blaarkopstichting speelt een belangrijke rol en men weet die goed te vinden, mede omdat die goed bijgehouden wordt, en dat veel actuele informatie over het hebben en houden van blaarkoppen daarop te vinden is.
Vorig jaar is een WhatsApp-groep gestart. Daaraan zijn inmiddels 40 deelnemers verbonden. Het levert af en toe aardige berichten, foto's, nieuws, vraag en aanbod etc. En, het bevordert onderling contact, gewoon even tussen de bedrijven door…
Even een foto nemen van een mooie koe in de wei, of een mooi stierkalf dat misschien interessant is om op te fokken tot dekstier.

Wij bieden die mogelijkheid voor de blaarkophouderij graag aan. Eenvoudig en makkelijk… en leuk…
Meld u met uw 06-nummer aan bij Zwanet via zfaber@xs4all.nl

Fokvee te koop of gevraagd? Advertenties op blaarkopnet
Naast het Verkoopboekje is er doorlopend in het jaar regelmatig aanbod van en vraag naar stieren en vrouwelijk vee door middel van advertenties op blaarkopnet. Dat zijn soms nog kalveren maar ook wel eens stieren die op het eigen bedrijf al pinken of koeien gedekt hebben en daar klaar zijn.

Landelijke Commissie

De Landelijke Commissie is doorlopend op zoek naar potentiële KI-stieren, en stiermoeders. De Landelijke Commissie heeft 2x per jaar overleg met CRV. Bij CRV is sinds ongeveer een jaar Henk Lutke Willink degene die de kleine rassen in zijn portefeuille heeft.

De Landelijke Commissie wordt graag door veehouders getipt als er een best stierkalf geboren is, of liever nog eerder, als er een stiermoederwaardige koe is. Daarvoor kan dan gekeken worden welke stier als paring gewenst is voor een mogelijke zoon bij KI.
Zie ook pag.16.
Voorzitter is Jan Wieringa, tel: 06 12882815.

Max van Tilburg jr (rechts) ging met Pieter Struijk voor de Landelijke Commissie op zoek naar stiermoeders. Hier bij Willem (links) en Jelmer van Oosterom bij Bodegraven bij het jongvee in de nieuwe stal.

Een blaarkopbedrijf in een regio waar niet veel blaarkoppen voorkomen. Zoogkoeienhouderij met hoge natuurwaarden, bij het Annermoeras op de grens van Groningen en Drenthe. De kracht en de waarde van de inzet van zeldzame rassen bij landschapsbeheer.

Bruisend van de ideeën en laaiend enthousiast in de uitvoer, maar altijd stevig met de poten in het veen. Misschien is dat wel wat veeboeren Pieter Heida en Lotte Rensema het beste karakteriseert. Die combi van inventiviteit en nuchterheid bracht ze waar ze nu zijn: op een grote boerderij in Kiel-Windeweer, met 55 blaarkoppen, 30 Berkshire varkens, 35 hectare grond in pacht en een goedlopende boerderijwinkel aan huis.

Dromen verwezenlijken

Fokken met een zeldzaam koeienras: voor Heida en Rensema was dat een droom. Ze verhuisden in 2017 naar een boerderij met veel schuurruimte en veestallen in Kiel-Windeweer, een klein stukje dichterbij de verwezenlijking van die droom. De zee aan stalruimte bood genoeg perspectieven. Ze konden die ruimte bijvoorbeeld voor caravanstalling verhuren of gebruiken als mestopslag. Maar… het bloed kruipt waar het niet gaan kan. 'Het boerenleven zit in mijn genen,' vertelt Lotte. 'Mijn vader was akkerbouwer en mijn opa melkveehouder. Pieter is een aanpakker met een aangeboren liefde voor de boerderij. Dus we zijn een goed team. We wilden het liefste koeien in de loopstal en wat varkens op het erf waarmee we konden fokken voor een authentiek smakend stukje vlees.
De smaak van vlees uit de supermarkt stond ons al lange tijd tegen. We vinden het welzijn van de dieren heel belangrijk, en we geloven dat er minder medicijnen nodig zijn wanneer een dier zich prettig voelt. Maar zonder grond wilden we er niet aan beginnen.'

Investeren en leren

Dat het allemaal zo snel zou gaan, hadden de twee niet durven hopen. Het begon met een reis naar Engeland, waar ze vier raszuivere Berkshire varkens regelden. Een advertentie op Marktplaats leverde een huurder op voor de loopstal, die toevallig ook blaarkoppen had. Vervolgens stuurden ze een e-mail naar Stichting Het Drentse Landschap met de vraag of deze in de nabije omgeving natuurgebieden vrij van pacht had, waarvan Lotte en Pieter het begrazingsbeheer konden overnemen. Pieter: 'Half mei kregen we een telefoontje van het landschap: ze hadden 16 hectare beschikbaar op vijf kilometer afstand van onze boerderij. Maar of we wél even binnen een dag wilden beslissen. Daar hoefden we natuurlijk geen seconde over na te denken! De maanden daarop hebben we een klein koppel blaarkoppen verzameld en er nog wat geleend van De Blakervelderhoeve in Langelo om ervoor te zorgen dat het gras kort genoeg zou zijn voor de winter. In november van dat jaar kwamen er 80 blaarkoppen van Stal Rozenburg (Henk Luinge) bij ons op stal, wat meteen al zorgde voor een vast inkomen. Er volgde een spannende tijd van veel investeren en veel leren. Nu, na vier jaar met 35 hectare in pacht, kunnen we zeggen dat het een heel goede beslissing is geweest.'

Vrolijke jonge blaarkoppen van De Scharrelderij, die met volle teugen genieten van de natuurlijke en natuurrijke omgeving.

Sterk oerras

De keuze voor Blaarkoppen kwam van Lotte. 'Ik heb altijd al een voorliefde gehad voor zeldzame huisdierrassen; als je kunt bijdragen aan het in stand houden van een ras, dan is dat toch prachtig! Daarbij zijn het zelfredzame en vriendelijke dieren die goed bij ons en bij het begrazen van natuurgebieden passen.' Het afkalven plannen ze zoveel mogelijk in de zomermaanden, op de meest natuurlijke manier. Ook het gezond houden van de kudde kan veelal op natuurlijke wijze. 'Het is een sterk oerras, dat op eigen kracht geneest van de meeste ziektes. De veearts heeft geen goede klant aan ons, antibiotica worden hier niet of nauwelijks gebruikt,' aldus Lotte.

Onlangs verkochten ze hun eerste dekstier Coenraad van eigen fok aan Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Slochteren. Daar heeft hij een mooie koppel dames en volop de ruimte in 't Roegwold.

'Het is een fijne gedachte dat hij naar een adres is gegaan waar hij vrij in de natuur verder kan leven,' vindt Pieter. 'Dat is belangrijker dan het maximale verdienen aan een dier.' Coenraad is een zoon van Jumbo, uit stal Tempel, en van moederskant is hij een kleindochter van Meyenhorst Erla (de moeder van KI-stier Franciscus).

Lotte, Pieter en dochter Myrthe in de stal. Zoon Melle ontbreekt.

Boerderijwinkel 'De Scharrelderij'

Met de huidige hoeveelheid dieren, zo'n 55 blaarkoppen en 30 Berkshire varkens, kunnen Heida en Rensema hun eigen boerderijwinkel 'De Scharrelderij' bevoorraden en daarnaast nog een klein deel verkopen aan derden. In de winkel ligt hun eigen rund- en varkensvlees. Kippenvlees, zuivel, eieren en groenten kopen ze in en is biologisch of komt uit de streek. Pieter: 'We hebben niet als doel om veel groter te worden. Op deze kleinschalige manier kunnen we de voedselkwaliteit en het dierenwelzijn optimaal houden. Dat is voor onze klanten erg belangrijk, merken we. En ze vinden vooral het varkensvlees smaken zoals vroeger. Dat is voor ons een groot compliment. Dat het ons nog niet helemaal lukt om volledig van het vleesbedrijf te leven, geeft niks. Ik verdien nog wat bij met mijn hobby: Mini's restaureren. En het vrije leven dat we nu leiden met de kinderen is voor ons onbetaalbaar.'

Voor meer informatie: www.descharrelderij.nl of volg op Facebook.

Tekst: Renée Dannis Foto's: Wilco van der Laan

Dit artikel is ook gepubliceerd in nieuwsbrief De Stamboeker(FHRS)

Wij wensen 'De Scharrelderij' een heel goede toekomst met hun natuurinclusieve blaarkophouderij.

Zwanet Faber

'We zijn nog maar een bedrijf in opbouw', was de reactie van Arie Zijp toen hij gevraagd werd om iets over hun bedrijf te vertellen. Maar, ook 'een bedrijf in opbouw' kan een aardig leesbaar verhaal opleveren…

Het eerste contact met Arie Zijp (29) kwam in 2016 toen hij op zoek ging naar een goede dekstier voor zijn blaarkoppen. Het was geen probleem om daarvoor eens wat verder van huis te kijken en zo toog hij in het voorjaar van 2016 vanuit Assendelft in hartje Noord-Holland naar het Groningse Zuidhorn waar hij 'zijn stier' Zuiderpolder Herman kocht bij Gert-Jan Stoeten.

Arie op Boerderij 'Zijp'

(beeld uit de film van de Gouden Grutto Pul 2020)

Boerderij Zijp in de Veenpolder
Arie woont met zijn ouders op de typische Noord-Hollandse boerderij aan de Veenpolderdijk in de gelijknamige polder; echt landelijk gebied tussen Zaandam en Beverwijk. Opa Henk Zijp kwam in 1942 op deze boerderij toen hij trouwde met de dochter van de toenmalige boer Hos. De boerderij kreeg toen de naam 'Zijp'. Arie's vader Tim nam vanwege gezondheidsproblemen van opa, al op jonge leeftijd het bedrijf over. Nu komt de tijd dat Arie als derde generatie Zijp hier verder gaat.
Het bedrijf omvat een huiskavel van 18 ha veengrond in eigendom en 8 ha over de weg die gebruikt mag worden. Het vee wordt voornamelijk geweid op de huiskavel, en de 8 ha wordt meest gebruikt voor graswinning. 'Vroeger had mijn vader vooral zwartbonte melkkoeien. Rond 1975 kwam via de veehandelaar een zwarte Blaarkop, en die beviel zo goed dat mijn vader daarop verder ging fokken', aldus Arie. Zowel zijn vader als ook Arie hebben een voorkeur voor zwartblaar. Tot ongeveer het jaar 2000 werd de melk geleverd aan de Cono kaasmakers. Naast het werk op de boerderij heeft Arie een baan in drieploegendienst in de haven van Amsterdam.

Grupstal en loods
De koeien zijn gehuisvest op de grupstal. 'We hopen snel in de toekomst over te gaan naar een potstal' zo geeft Arie aan. 'De koeien laten we meestal rond half maart afkalven, en hopen dan ook meteen dat het mooi weer is zodat ze lekker naar buiten kunnen.'
Deze winter zijn er 57 blaarkoppen: 21 koeien, 2 stieren en 21 pinken. De pinken zijn gehuisvest in een loods.
In het verleden werden er wel blaarkopstieren gebruikt, maar werd dit niet geregistreerd. Met de komst van **Zuiderpolder Herman** *(foto)* in 2016 is ook de stap tot registratie van de samenweidingen opgepakt. 'Deze Herman was een heel mooie stier', geeft Arie aan. Het was een zoon van KI-stier Herman uit Roza 8, een mooie rastypische dochter van Meyenhorst Pascal. Hierna kwam Tom, een zoon van Bleekenstein Herman (V: Bleekenstein Frits / M: Italia 298) en Zeeoogst Tonny 10 (V: Zeeoogst Daan). Tom werd door Van Zwieten bij Tjalleberd gefokt uit een dier dat was aangekocht van Van der Hulst bij Winkel. Arie is van plan om voor de pinken van Tom een eigengefokte zoon van Zuiderpolder Herman te gebruiken; 'Herman 50'. 'Een heel mooi stiertje', volgens Arie, maar helaas geen stamboek, en op papier nog maar 50%G omdat de afstamming van de moeder niet geregistreerd is. Misschien / hopelijk is er via DNA-rasonderzoek nog tot een betere rasregistratie te komen. Dat zou dan perspectief kunnen bieden op *misschien een 'premie'* als '*hopelijk*' op termijn in het kader van het nieuwe GLB vanaf 2023 ook een premie wordt toegekend aan zoogkoeien van zeldzame rassen…(dit is nog in onderhandeling met LNV en EU).
Het is altijd goed om hierop voor te sorteren qua 'Registratie'…

Tweede prijs bij Gouden Grutto Pul 2020
De natuurvereniging Water, Land en Dijken reikt jaarlijks de 'Gouden Grutto Pul' uit. Het was voor Arie een leuke verrassing dat hij vanwege het weidevogelbeheer op zijn land, één van de genomineerden was. Hij kreeg de zeer verdienstelijke tweede prijs. Een heel mooie bekroning op zijn inzet en motivatie.
Zie de film over de prijs en over Arie en zijn bedrijf (over Arie, vanaf min. 3.30) : https://youtu.be/bzP3U2wbzyg

'Een erg leuke ervaring. Onze vrijwilligers die de nestjes opsporen in het land hebben ons daarvoor opgegeven omdat zij vinden dat met ons alles bespreekbaar is om zo goed als mogelijk de veiligheid van de weidevogeltjes te kunnen waarborgen. Ja, de weidevogels horen bij ons, ik weet niet beter dan dat die hier zijn'.

Tot voor een paar jaar was nog een perceel in gebruik waar het vee met de pont naar toe gebracht moest worden. 'Dat perceel hebben we helaas niet meer in gebruik', zegt Arie.

Liefhebber van blaarkoppen
Voor de toekomst van zijn bedrijf geeft Arie aan: 'Ik zelf ben doorgegaan met de blaarkoppen vanwege het makkelijke afkalven, en het zijn gewoon mooie sobere koeien die tegen een stootje kunnen. De koeien en kalfjes gaan nu nog allemaal met de veehandelaar mee. Ik hoop er in de toekomst zeker wat voor het leven te verkopen als fokkoe, melkkoe of fokstier, en dat we ons eigen vlees gaan verkopen aan de deur. Wij zijn een gangbaar bedrijf misschien in de toekomst om naar biologisch maar eerst een nieuwe potstal!'

Een mooi plaatje met 'echte Hollandse luchten' en een paar mooie echte blaarkoppen, die goed gedijen in deze natuurinclusieve omgeving

Wij wensen de familie Zijp dat ze veel plezier mogen beleven aan hun mooie bedrijf met blaarkoppen in de Noord-Hollandse polder.

Zwanet Faber *maart 2021*

Nieuwe KI-stieren komen niet uit de lucht vallen…, was het maar waar dat het zo gemakkelijk zou gaan. De Landelijke Commissie is doorlopend op zoek naar potentiële stiermoeders en hun zonen.

De zoektocht van de Landelijke Commissie
Het kan de aandachtige lezers van De Blaarkopper en mailberichten niet zijn ontgaan dat door de Landelijke Commissie (LC) meermalen een oproep is gedaan om goede fokkoeien en stieren te melden. Afgelopen najaar heeft de LC een voorlopige lijst opgesteld met koeien die door hen beoordeeld zijn/of nog worden als 'potentiële stiermoeder voor een KI-stier'. Als het goed is zijn de betrokken eigenaren reeds door iemand van de LC geïnformeerd. In overleg wordt dan gekeken of er een specifieke stierkeuze is (bijvoorbeeld met sperma uit de Genenbank) of dat de veehouder zelf een voorkeur voor een stier heeft qua paring. Daarbij speelt o.a. voldoende bloedspreiding binnen het ras een rol (dus een niet te hoge verwantschap, dat zou risico's op inteelt geven).
De hoop is dat uit die paring een mooi stierkalf geboren wordt, en dat dat voorspoedig uitgroeit tot een goed ontwikkelde stier die aan de wensen voor het ras voldoet. Als jaarlijks tenminste vier nieuwe stieren ingezet worden (hetgeen belangrijk is voor het ras en om te voldoen aan de verschillende wensen en behoeften van veehouders), dan zijn daarvoor al gauw zo'n 20 stiermoeders nodig. De helft van de kalveren zal immers een vaarskalf zijn, een enkele stiermoeder zal voortijdig afvallen, een stierkalf blijkt mogelijk niet de gewenste eigenschappen te hebben, zoals bijvoorbeeld Bèta Caseïne A1A1, terwijl tenminste A1A2 gewenst is, of bij voorkeur graag A2A2 (want dat geeft meer kansen op de markt). Zo zijn er veel factoren die invloed hebben op de uiteindelijke keuze voor welke koeien en stieren het worden. Ook zwart en rood speelt een rol bij de inzet; van beide kleuren moet voldoende aanbod zijn.

Eigenschappen in kaart brengen
Naast de bekende melkproductie- en exterieurinformatie van de potentiële stiermoeders spelen, dus meer factoren een rol. Bijvoorbeeld: een koe heeft soms al een zoon of nabij familielid als KI-stier. Dan is die koe even niet of minder interessant. Maar soms kan uit een specifieke paring van zo'n koe wel een mooi vaarskalf geboren worden dat over enkele jaren mogelijk zelf wel weer een heel geschikte stiermoeder kan zijn. Het tijdig vastleggen van DNA-informatie van de stiermoeder, zoals Bèta Caseïne en Kappa Caseïne kan een geschikte / gewenste paring bevorderen. Bij voorkeur kiest de LC voor een stiervader met een bekende vererving; in heel speciale gevallen kan daarvan desgewenst afgeweken worden.
Ook speelt mee dat van een veelgebruikte KI-stier niet direct meerdere zonen ingezet worden, zoals in het verleden bijvoorbeeld met Italië's Frits wel gebeurd is, of in de jaren 80 met zonen van Ebel van Fritema. Dat had tot gevolg dat de basis van het ras wel erg smal werd. Risico daarbij is ook dat eigenschappen verloren gaan. De huidige basis is inmiddels een stuk breder dan in de jaren 1990-2010. Daarbij heeft het toenemend gebruik van blaarkopsperma in breder verband, zeker ook een rol gespeeld.

Zeeoogst Carla 4, in 2019 als pasgekalfde 8-jarige.
Zij heeft een gemiddelde lactatiewaarde van 117, met mooie gehalten.

Wist u dat:
U misschien ook wel een potentiële stiermoeder in de stal hebt?

Een dynamische lijst
De lijst met potentiële stiermoeders telt voorlopig 40 koeien, op 14 bedrijven. Dat lijkt misschien veel, maar…er kunnen echt nog meer bij, en…het moet geen statistische (vaststaande) lijst zijn, maar een dynamische. **Het moet voortdurend in beweging blijven**.
Er zijn echt meer bedrijven waar potentiële stiermoeders rondlopen. Schroom dus niet om contact op te nemen.

De volle zussen Kea 165 (links) en Kea 171 (onder), beiden zeer sterk en probleemloos, laatrijp en productief met prima eiwitgehalten.

Welke zal de beste stiermoeder zijn? De veehouder kan een voorkeur voor de één hebben, maar het zou kunnen dat de commissie net de voorkeur aan de ander geeft.
Welke genen een koe doorgeeft aan een zoon, dat zal per keer verschillen. Ook de combinatie van de paring heeft veel invloed. Daarom zijn veel stiermoeders nodig.

Sonja 51 is een productieve Leo 4-dochter uit de moeder van Sunny 4.Met een gerichte paring qua bloedvoering, zou zij wel stiermoeder kunnen worden.

Variatie in bloedvoering
De 40 koeien op de lijst hebben 26 verschillende vaders en 30 verschillende moeders vaders. Acht van deze 'moeders vaders' komen ook voor bij de 'vaders'. Bertus 12 heeft 3 dochters op de lijst, Rivierduin Rex 1 komt 3x voor, Sjoerd 3x, Maten's Marco 2x, Rivierduin Remko 2x, De Graslanden Markiem 2x, Jari 2 2x, Hemmeer Udo 2x, Abels Heino 31 (*Genenbank*) 2x, Tim v Luxemburg (*V: Appie v Luxemburg*) 2x en Italië's Joep (*V: Italië's Jaap*) 2x .
De twee dochters van Tim v Luxemburg zijn de reeds **11-** en **12-jarige** roodblaar volle zussen Ande Niedijk Kea 165 en Kea 171 van Arjen en Margriet Boer bij Enumatil. Zij hebben gemiddelde lactatiewaarden van resp. 108 en 112, met een hoog eiwitgehalte. Beiden tonen daarbij veel kracht, duurzame uiers en laatrijpheid.
Verder springen twee dochters van Abels Heino 31 in het oog. Dat betreft **oud bloed** uit de Genenbank. Hoewel, dat is een wat betrekkelijk begrip, want hier kun je spreken van een dynamische verschuiving. Zo was bijvoorbeeld de moeders vader van de actuele stier Zeeoogst Govert ook een dochter van Abels Heino 31; dus 'oud bloed' wordt 'nieuw bloed'.
In de Zeeoogst-stal van de familie Van der Hulst is zeker ook de roodblaar Carla 3 een heel goede dochter van Abels Heino 31.
Bij Veld en Beek van Jan Wieringa maakt Abels Heino's dochter Idrissa ook een mooie lijst. Zij is een dochter van Patricia 32, een bekende Maten's Marco-dochter met best exterieur en productie.
Ook zwartblaar Sonja 51 van Petra Schaars heeft potentie.

Zwanet Faber *februari 2021*

De producties in 2019/2020 nader bekeken

Jaarlijks worden in oktober de gemiddelde producties per ras en rasgroep bekend gemaakt. Op aanvraag ontvingen wij van CRV ook de gemiddelden van de blaarkopkruislingen met tenminste 50%G, en de hoogste producties per leeftijdsgroep.

Minder blaarkoppen in MPR ten gevolge van fosfaatperikelen
Mede ten gevolge van de fosfaatperikelen is ook dit jaar het aantal blaarkoppen in de MPR iets gedaald; 12 afgesloten lactaties minder dan in het vorige boekjaar 2017-2018 (in dat jaar was de daling 74). Daarvóór was er enkele jaren een mooie stijging van de aantallen geweest. Al met al kan gesproken worden van een redelijk 'stabiel', maar kwetsbaar aantal. Dat maakt ook de cijfers van het productieniveau lastig te vergelijken met andere rassen. Bij dergelijke geringe aantallen zijn de bedrijfsinvloeden behoorlijk groot. Als één bedrijf met 40 koeien stopt, en/of de dieren gaan naar een ander bedrijf met een ander voerregime, dan kan dat behoorlijke invloed hebben op de rasgemiddelden. Van de blaarkoppen kan gesteld worden dat ze overwegend op vrij extensieve bedrijven gehouden worden, en in toenemend aantal op biologische bedrijven. Dat zal één van de oorzaken zijn dat het productieniveau ook al jaren stabiel is. De instroom van blaarkoppen met tenminste 87% komt voor een behoorlijk deel op het conto van biologische bedrijven, merendeels vanuit omkruising van HF naar Blaarkop. Anderzijds gebruiken bedrijven die al jaren blaarkoppen houden nog wel eens in beperkte mate 'een andere stier'. Het afnemen van het aantal 'kruislingen' met bijna 100 stuks heeft als vrij grote oorzaak dat zeker enkele biologische bedrijven gestopt zijn met 'officiële MPR' (*vaak nog wel niet-officiële MPR*). Daardoor komen die koeien niet meer in deze statistieken voor, maar zijn de koeien nog wel in productie.

Producties: Aantal afgesloten lijsten en producties in de periode sept.2019 t/m aug.2020:

Percentage ras	aantal	lft	dgn	kg melk	% vet	% eiwit	EJR	TKT
87,5 en 100%G	744	4.06	332	6183	4,35	3,66	1339	389
50 - 75%G	1518	4.08	333	7074	4,37	3,60	1510	394

Zwartblaar versus roodblaar
Het percentage zwartblaren (39,8%) is ten opzichte van vorig jaar bijna 2% toegenomen ten opzichte van roodblaar. De roodblaren waren gemiddeld 2 maanden ouder bij afkalven. De productie van de roodblaren is op 305 dagen 260 kg melk hoger, het vetgehalte 0,03% hoger en het eiwitgehalte 0,06% hoger. Hier kan zeker sprake zijn van bedrijfsinvloeden omdat er bedrijven zijn die bij voorkeur zwart- of bij voorkeur roodblaren houden. De lactatielengte van de blaarkoppen (tenminste 87%G) was met 332 dagen 2 dagen langer dan het vorig jaar. Mogelijk hebben twee hete zomers effect gehad op het drachtig worden (dat melden veehouders nogal eens aan als oorzaak). De tussenkalftijd is 389 dagen, dat is slechts 1 dag langer dan het voorgaande jaar. Bij de kruislingen is de tussenkalftijd met 394 dagen dit jaar 1 dag korter van vorig jaar. De zwartblaren hebben een 6 dagen kortere tussenkalftijd dan de roodblaren. Dit kunnen ook bedrijfsinvloeden zijn. De gemiddelde lactatiewaarde is 95, voor de kruislingen is het 94. Deze cijfers zijn al jaren stabiel.

Hoogste producties per lactatiegroep
Tevens ontvingen wij op aanvraag van CRV de **25 hoogste producties per lactatiegroep** (blaarkoppen met tenminste 87%G). Hieruit blijkt dat deze totaal **125 koeien** (5 lactatiegroepen x 25 stuks) (=16,8% van het totaal van 744 stuks) een gemiddelde lactatiewaarde hadden van 107,2. De oudste groep van 5 en meer lactaties had een gemiddelde lactatiewaarde van 112 ! Dus, hoe ouder, des te hoger de lactatiewaarde. De conclusie zou kunnen zijn dat hieruit de laatrijpheid van de blaarkoppen blijkt, maar ook moet meegerekend worden dat de dieren met de laagste lactatiewaarden reeds uitgeselecteerd zijn/worden in de eerste lactaties, en dat deze groep oudere dieren in het geheel iets groter is en dus de top-25 van iets hoger niveau.
De gemiddelde tussenkalftijd van deze 125 hoogste producentes bedraagt 388,4 dagen. De lactatielengte is 341 dagen.

Hieronder de 5 hoogsten per lacatatiegroep:
(voor de hoogste 10 per categorie, zie nieuws www.blaarkopnet.nl)

Naam koe:	Vader:	lft:	dgn:	kg melk:	%vet:	%eiw:	EJR:	Iw:	Ras:	Ext:	Bedrijf:
1e lactatie											
55 NN	Bertus 13	2.03	353	9.472	3,98	3,63	1918	112	GZ 100%	81	Mts T+D+H vd Veen-Clevering, Waskemeer
6370 Dora 26	Rivierduin Rex 1	2.09	451	9.970	4,79	3,68	1707	121	GR 100%	76	Mts K J+R Schipper, Stitswerd
179 Fiolet 81	Bertus 22	2.05	326	8.297	3,68	3,32	1691	133	GR 87%	80	Melkveebedrijf Zuidveld, Garrelsweer
Sietske 122	Peppelen Sunny 4	2.09	300	7.073	5,15	3,51	1684	100	GZ 87%	78	Mts JG+WM vd Geest-vd Salm, Overschild
16 Gonnie 126	Jari 2	2.06	353	8.289	4,10	3,59	1653	106	GR 87%		P J G Schaars-Ankersmit, Doesburg
2e lactatie											
Nellie	Sunny 1	3.08	350	8.609	4,85	3,66	1964	116	GR 100%		A Goudbeek, Epe
17 Gre 60	Ruben	3.02	300	7.629	4,24	3,52	1817	91	GR 87%		Melkveebedrijf van Wijhe, Ermelo
Anna 172	Rivierduin Rex 1	3.01	438	9.688	4,74	3,64	1723	91	GR 100%		Melkveehouderij de Hoenderwiel, Meerkerk
Dieuwertje 539	Jari 2	3.02	399	8.249	4,70	3,69	1711	114	GR 100%		Mts Huppelschoten van Wee, Ten Post
49 Joke 152	Jonno	3.01	380	8.199	4,72	3,72	1706	118	GZ 87%	77	Melkveebedrijf Zuidveld, Garrelsweer
3e lactatie											
Jozephien	Meyenhorst Pascal	4.08	337	9.878	4,58	3,86	2253	107	GR 100%		G H J Meijerink, Ommen
738 Rolanda 119	Jari	5.07	329	9.408	3,81	3,72	2049	125	GZ 100%	77	Melkveebedrijf Zuidveld, Garrelsweer
836 Sonja 177	Italie's Fokko	4.06	292	8.682	3,73	3,55	2012	123	GR 100%	77	Melkveebedrijf Zuidveld, Garrelsweer
34 Greetje 67	Marnix 7	5.06	346	9.150	4,62	3,58	2004	113	GR 100%		Pak van Donselaar Agro, Barneveld
Gerdina 35	Sioerd	4.05	371	8.473	5.75	4.17	1988	133	GR 100%		Fa Scherff. Almkerk
4e lactatie											
11 Tetske 153	Hemmeer Teus	5.00	318	8.369	4,03	3,72	1973	118	GZ 100%	82	De Sophiahoeve Tav. T. Warmerdam, Warmond
420 Rivierduin Rexa 23	Rivierduin Remko	4.10	277	7.070	4,25	3,80	1971	101	GZ 100%	77	Mts Van der Scheer-Schulte, Lelystad
Rabie 4430	De Graslanden Dries	5.07	307	8.655	4,30	3,60	1949	96	GR 87%	79	Mts Veehouderij Kwakernaak, Oosterwolde(Frl)
789 Betje 364	Jari	5.01	350	9.580	3,75	3,51	1923	117	GZ 100%	79	Melkveebedrijf Zuidveld, Garrelsweer
28 Flipje 71	Fred v Suddendorf	6.02	391	10.777	3,89	3,61	1887	113	GR 87%		Pak van Donselaar Agro, Barneveld
5e en latere lactatie											
694 Fiolet 70	Bertus 14	6.03	277	8.738	3,79	3,70	2197	130	GR 100%	79	Melkveebedrijf Zuidveld, Garrelsweer
Metje 4415	De Graslanden Dries	5.09	297	9.143	4,12	3,61	2185	104	GZ 100%	80	Mts Veehouderij Kwakernaak, Oosterwolde(Frl)
36 Sonja 51	Leo 4	7.09	355	10.051	4,44	3,57	2086	103	GZ 100%		P J G Schaars-Ankersmit, Doesburg
609 Betje 341	Marnix 12	6.04	335	9.425	3,70	3,58	1998	119	GZ 100%	76	Melkveebedrijf Zuidveld, Garrelsweer
13 Marleen 65	Maten's Marco	11.03	334	8.844	3,82	3,57	1991	108	GZ 100%	84	De Sophiahoeve Tav. T. Warmerdam, Warmond

(Mts. Van der Scheer-Schulte is een biologisch bedrijf)

Drie keer per jaar is er een indexdraai. De meest recente was op 2 december jl. Hieronder de informatie op 'blaarkopniveau' uitgaande van de nieuwe cijfers en op basis van praktijkervaringen.

De 30 actuele stieren als 'basis'
De blaarkopstieren worden gepubliceerd op 'Dubbeldoel basis', waarvoor het gemiddelde van het MRIJ-ras de standaard vormt. Wij kiezen er steeds voor om de indexen van de blaarkopstieren per keer onderling te vergelijken. Dat levert een constanter beeld en beter rasbeeld op. Er is een geringe glijdende schaal doordat de jongere generaties over het geheel wel iets beter scoren dan de oudere garde, en doordat als een jonge stier een eigen index krijgt een andere - oude - stier die al lang bij die 30 hoorde, uit die groep gaat. Henmeer Julius en Italië's Yoël zijn doorgeschoven nu Zeeoogst Govert en De Cock als nieuwelingen erbij gekomen zijn.
In december kwamen dezelfde 30 actuele blaarkopstieren in vergelijking met augustus 2020, op hetzelfde gemiddelde uit: het rasgemiddelde op dubbeldoelbasis is: liters melk -839 kg, vet: -0,01%, eiwit: -0,05%. Exterieur: frame '91', type '97', uiers '94', benen '99', bespiering '102'. Gebruikseigenschappen: persistentie '99', laatrijpheid '99', karakter '97',uiergezondheid '98', vruchtbaarheid '105', geboortegemak '103'. Ook deze gemiddelden zijn vrij constant.
De betrouwbaarheid van de exterieurindexen is gemiddeld 77%. Het aantal gekeurde dochters per stier is meermalen te gering om een voldoende betrouwbaar getal te krijgen.
De 30 stieren hadden gemiddeld 233 dochters in de index; 4 meer dan in augustus 2020. Let wel dat bij meerdere stieren slechts een beperkt aantal dochters 'zuivere blaarkoppen' zijn, en soms veel dochters uit een HF- of halfbloed moeder zijn. Als het goed is heeft dat geen invloed op de onderlinge vergelijkbaarheid omdat de cijfers omgerekend worden. Daarbij wordt het eventuele heterosiseffect verrekend. Kijken we naar het totaal aantal dochters van de 30 stieren, dan betreft het 6984 dochters. De omgerekende index daarvan is -831 kg melk met -0,04%vet en - 0.03%eiwit. Dit houdt in dat de stieren met iets meer melk, iets lager vet en iets hoger eiwit net iets meer gebruikt zijn (een verwaarloosbaar verschil).

Afwaardering lactatiewaarden vaarzen
De lactatiewaarden van vaarzen zijn tegen het einde van 2020 afgewaardeerd. Dat geldt voor alle rassen. De reden was dat vaarzen te hoog werden gewaardeerd ten opzichte van de oudere koeien. Dit speelt met name in de HF-melkveehouderij, maar ook bij de dubbeldoeldieren is de aanpassing doorgevoerd.
Ons is gegarandeerd dat dit geen invloed heeft op de indexen van stieren. Gevoelsmatig is dat een beetje lastig te begrijpen omdat wij, als vaarzen van een stier een hoge lactatiewaarde hebben, wij al gauw denken dat die vast een goede productievererver zal zijn. De indexberekening is een complexe berekening die met veel verschillende factoren rekening houdt. Zo kan het ook gebeuren dat een stier op het ene bedrijf goed fokt en dat een andere veehouder minder goede ervaringen heeft. Dat kan te maken hebben met de bedrijfsvoering, maar ook met de bloedvoering en/of verwantschap binnen het bedrijf.

Mooie productie-start van Rooie Rinus-dochters
Waren in augustus 2020 De Cock en Zeeoogst Govert de nieuwelingen met een eigen index, deze keer kwam Rooie Rinus van KI Kampen met zijn debuut. De eerste 25 dochters laten een positief beeld zijn met +50 kg melk ten opzichte van de verwachtingswaarde. Daarmee staat hij op +75 kg melk op rasbasis. Ook het vetgehalte staat dik in de plus; 0,06% boven de verwachtingswaarde en maar liefst +0,29% op rasbasis. Heel mooi is ook het eiwitgehalte dat nu 0,09% boven de verwachtingswaarde uitkomt en daarmee op + 0,19% ten opzichte van het rasgemiddelde. Er is wel een maar bij; de betrouwbaarheid is met 68% vanzelfsprekend nog erg laag, en dus moet ook nog blijken hoe de duurzaamheid / laatrijpheid en persistentie zijn. Uiergezondheid lijkt een aandachtspunt, want daarop leverde hij enkele punten in ten opzichte van de verwachtingswaarde. Een veehouder meldde dat een dochter wel erg gemakkelijk de melk laat lopen…, hetgeen het risico op uierontsteking vergroot. Vader Bertus 12 scoort '107' voor melksnelheid en '93' voor uiergezondheid. Het lijkt een aardje naar zijn vaartje. De volgende indexdraaien zullen op termijn meer duidelijkheid geven.

Wendelien (50%G-25%MRY) is een mooie, productieve melkvaars van De Cock. Bedrijf: Muller, Zuidhorn

De Cock en Zeeoogst Govert gaan goed
In augustus 2020 kwamen De Cock en Govert met mooie cijfers binnen. Dat was ook al wel een beetje de verwachting want de eerste reacties waren overwegend positief.
De Cock kreeg er in december 19 dochters bij en heeft nu 67 in de index. De betrouwbaarheid steeg van 73% naar 78%. Dat is niet alleen vanwege het grotere aantal dochters maar ook omdat ze nu langer aan de melk zijn. De liters bleven nagenoeg gelijk, maar het prima vetgehalte is lager dan de vorige keer, evenals het eiwitgehalte. Nu staat hij op +225 kg melk met +0,34%vet en - 0,02%eiwit. Er zijn al 31 vaarzen op exterieur beoordeeld. Die laten rondom een mooi beeld zien, vooral qua uiers met '101'. Ook uiergezondheid '101' is heel mooi.
Zeeoogst Govert kreeg er 17 dochters bij en heeft nu 50 in de index. De betrouwbaarheid van de index staat op 74%. Ook hij leverde een beetje in op de gehalten, maar staat er ook mooi voor met +105 kg melk, +0,15%vet en -0,04%eiwit. Ook Govert doet het netjes met '100' voor zowel uiers als uiergezondheid. Van hem zijn nog maar 8 dochters op exterieur gekeurd en die cijfers zijn dus nog minder betrouwbaar dan bij De Cock. Deze dochters zijn iets lichter van bouw dan de dochters van De Cock. Dat ligt ook wel in de lijn van de verwachting aangezien Leo 4, de vader van De Cock ook zwaardere dochters geeft dan Jochem 2, de vader van Govert.

Karlijn (100%G) is een prima ontwikkelde, goed geuierde vaars van Zeeoogst Govert. Bedrijf: Veld en Beek, Doorwerth

Eerste dochters van Franciscus, Matts en Zorro aan de melk
De zuivere zwartblaar Franciscus werd bij CRV tegelijk met Govert en De Cock ingezet. Zijn gebruik verliep wat trager en zodoende duurt het ook iets langer voordat er voldoende melkgevende dochters zijn op MPR-bedrijven. Ondertussen zijn via natuurlijke dekking al enkele dochters van Nw Bromo Zorro aan de melk en komen de eersten via KI nu ook. Van Matts van KI Samen zijn de eersten kortgeleden ook aan de melk gekomen. Het zal nog even duren voordat er een eigen index is, maar er zijn ook al een paar dochters op exterieur beoordeeld. In april hopen we iets meer te weten.

Anna 134 (62%G-37%HF) V: Nw Bromo Zorro (MV: Bio Nw Bromo Jeroen), is een fraai geuierde, evenredig gebouwde vaars met een mooie productie. Bedrijf: Nieuw Bromo, Van Tilburg Hornhuizen

De Graslanden Markiem is een gehaltenvererver
Markiem kreeg zijn eerste index in december 2019 op basis van 26 dochters. De betrouwbaarheid was toen 68%. Nu, een jaar later zijn er 43 dochters die meedraaien en is de betrouwbaarheid 79%. Er zijn inmiddels 19 in de tweede lactatie, 5 in de derde en 2 in de vierde lactatie. Dat geeft al iets meer zicht op laatrijpheid; nu '98'. Het geeft wel een trend aan, maar er zijn echt meer (en oudere) dochters nodig om een goed 'oordeel' te kunnen vellen. Het aantal liters valt lager uit dan de verwachting destijds was, maar de gehalten vallen aanmerkelijk hoger uit: %vet +0,43 en eiwit +0,21%. Uiergezondheid is met '99' zeer acceptabel. Er zijn 9 dochters op exterieur beoordeeld; qua frame en type lijken het iets lichter gebouwde dieren, met overwegend vlot goede uiers en benen.
In de praktijk lijkt er nog niet een eenduidig, en dus wat wisselend beeld te zijn met soms ook wat slordige uiers.

Jari 2 is een melkstier met mooie exterieurvererving
Jari 2 kreeg in augustus 2019 zijn eerste index met 28 dochters. Nu heeft hij 49 dochters en is de betrouwbaarheid 82%. Het beeld van de productie lijkt al behoorlijk stabiel; een heel mooie plus voor de melk: +429 kg, maar qua gehalten -0,14%vet en -0,11%eiwit. Uiergezondheid '94' ligt nog in de lijn van de verwachting, met Italië's Hidde als vaders vader. Hidde scoort slecht met '89'.
Jari 2 heeft verder goede gebruikseigenschappen en doet het qua exterieurvererving met 15 gekeurde dochters prima: fraaie uiers (101), best frame en type, en daarbij vlot gemiddeld qua benen en bespiering. Hij kan voor veel veehouders interessant zijn, en dat geldt zeker ook voor zijn in 2020 ingezette zoon Oosterom v Arie. Beiden zijn bij KI De Toekomst beschikbaar.

Peppelen Sunny 4 mooie productie en goed exterieur
Sunny 4 heeft nu 80 dochters in de index. Daarvan zijn 37 in de tweede en 2 in de derde lactatie. Qua productie leverde hij iets in, met name qua vetgehalte. Vet staat nu op -.0,16%. Met liters en eiwit scoort hij net boven het gemiddelde. Een flinke stijging scoorde hij deze keer op levensduur, nu +219 dgn. Het lijkt erop dat zijn dochters 'blijven'. Hij scoort heel mooi op exterieur, vooral met goede uiers (101) en benen (103). De dieren zijn melktypisch en wat minder bespierd. Er zijn reeds 37 dochters op exterieur beoordeeld. Sunny 4 groeide tegelijk op met Bas 3 en ze werden ook tegelijk ingezet bij CRV. Beiden hebben 'Genenbank'-vader.

Peppelen Bas 3 fokt extreem
Tijdens de opfok was Sunny 4 iets melktypischer dan Bas 3. Bas 3 viel toen op door beste groei met vooral veel ruimte in de middenhand. Zijn vader was de extreem zware stier Bertus 7 (V: Marnix 7). Bas 3 heeft nu 78 dochters in de index, waarvan 25 in de tweede en 1 in de derde lactatie. De dochters van Bas 3 zijn extreem melkrijk (+1356 kg), maar zit qua gehalten ver onder het rasgemiddelde. met -0,53%vet en -0,15%eiwit. Daarnaast scoort hij zeer matig qua uiers (91) en uiergezondheid (91). De 22 gekeurde dochters zijn prima ontwikkeld, maar '96' voor benen is matig. De persistentie in de lactaties is met '103' goed. Levensduur staat nu op -282 dgn.

Jochem 2 stabiel op mooi allround niveau
Het mag duidelijk zijn dat elke stier wel een paar 'mitsen of maren' heeft. Daarom is het ook zo belangrijk dat er voldoende stieren ingezet worden. Het extra aanbod op basis van particulier initiatief kan zeker toegevoegde waarde hebben. Dat blijkt zeker ook in het geval van Jochem 2. Wel kan gesteld worden dat dergelijke stieren die 'speciaal besteld' moeten worden, iets meer selectief worden ingezet. Als het goed is wordt een eventueel effect daarvan bij de indexberekening weggeschaafd. Zo zullen er van Jochem 2 maar weinig dochters uit een HF-moeder zijn.
Hij heeft inmiddels 101 dochters in de index, en dat geeft een betrouwbaarheid van 91%. Er zijn 69 dochters in de tweede, 39 in de derde, 10 in de vierde en 2 in de vijfde lactatie. Dat levert hem qua productie een heel mooi allround op met +367 kg melk, +0,04%vet en +0,02%eiwit op. Daarbij scoort hij heel keurig boven het rasgemiddelde met uiergezondheid en uiers beiden op '100'. De 22 gekeurde dochters zijn vrij melktypisch; iets lichter van bouw. Qua laatrijpheid steeg hij een puntje, maar met '95' zouden er nog een paar puntjes bij mogen. Geboortegemak '106' maakt dat hij ook heel goed bruikbaar is op pinken. Met Kappa Caseïne AB en Bèta Caseïne A2A2 kan hij voor een brede categorie interessant zijn. Jochem 2 is een zoon van 'Genenbank'-stier Gidion 2, die ook de vader is van de vader van Sunny 4. Jochem 2 is de vader van Zeeoogst Govert.

Martin 2 allround rond het rasgemiddelde
Ook Martin 2 is via particulier initiatief beschikbaar gesteld. Hij heeft nu 55 dochters, met een betrouwbaarheid van 86%. Hiervan zijn 44 dochters in de tweede, 15 in de derde en 2 in de vierde lactatie. Martin 2 schommelt qua productie zowel qua liters als ook qua gehalten rond het rasgemiddelde. Daarbij laat hij voor wat betreft persistentie in de lactatie (103) en laatrijpheid (101) mooie cijfers zien. Daarmee komt hij in de lijn van vader Hemmeer Job. Qua exterieurcijfers leunt hij nog erg op de cijfers van Hemmeer Job omdat er van Martin 2 nog maar vier dochters gekeurd zijn. Voor een goed beeld moeten dat er nog heel wat meer worden. Foto's van (niet gekeurde) dochters laten een keurig beeld zien met ook vlot goede uiers en voldoende rastype. Uiergezondheid is goed met '100'. Martin 2 is de vader van Nieuw Bromo Zorro, die door de Blaarkopstichting is ingezet en die sinds december 2020 ook beschikbaar is bij CRV.

Hemmeer Udo en Rivierduin Rex 1
De indexen van de CRV-stieren Udo en Rex 1 zijn ondertussen behoorlijk uitgekristalliseerd. Udo heeft nu 158 dochters; de betrouwbaarheid is inmiddels 92%. Rex 1 heeft als roodblaar destijds meer inseminaties gekregen, mede vanwege de haarkleur. Hij heeft nu 230 dochters in de index, met een betrouwbaarheid van 95%. Er zullen nog maar mondjesmaat enkele dochters bij komen, maar de dochters komen wel in latere lactaties en daarmee wordt het totaalbeeld nog wel beetje bij beetje betrouwbaarder. Beide stieren konden de verwachtingen qua productie niet helemaal waarmaken. Over het geheel genomen scoort Rex 1 op meerdere onderdelen wel heel mooi: uiergezondheid '105', karakter '104', uiers '99'. Met zowel persistentie als laatrijpheid '94', zijn dit de zwakkere kanten van Rex 1 en is daarin Udo met resp. '100' en '98' iets beter. Met een verwantschap van '14' is Rex 1 als zoon van Italië's Paul en kleinzoon van Mix, nauw verwant met de populatie.

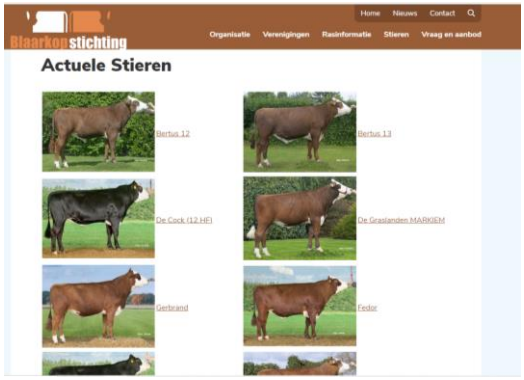

Wist u dat:

De website vernieuwd wordt / is?

De stieren komen mooi in beeld, en alle informatie staat er bij.

Henmeer Bauke als ruim anderhalfjarige. Een mooie raszuivere stier met de roodfactor. Er is gesekst sperma (SIRIX) beschikbaar bij CRV. Fokker: Theo Warmerdam, Warmond

Nieuwe zwartblaar Henmeer Bauke bij CRV

Sinds half december is bij CRV de zwartblaar Henmeer Bauke beschikbaar. Hij is raszuiver 100%G (met roodfactor). Zijn vader is Hemmeer IJsbrand, een zoon van Barend, die weer een zoon was van Karel. Karel was een zoon van Mix, uit de Blaar-familie van stal Nijenhuis. Oud bloed uit de Genenbank. Barend stamt via zijn moeder uit de Hilda-familie uit stal Italië. De moederlijn van Bauke beschikt over fraaie productiegegevens en sterke, duurzame en goed geuierde koeien. *Zie de foto's op pag. 23 en ook tekst op pag. 18.*
Bauke kan een mooie bijdrage leveren qua bloedspreiding.
Van Bauke is bij CRV gesekst (vrouwelijk) sperma beschikbaar.
Kappa Caseïne AA Bèta Caseïne A1A2. aAa-code: 432561
Zie: Henmeer BAUKE - Blaarkopnet (zeldzamerassen.nl)

Record aantal dochters voor Marnix 7

De bekende Italië's Peter kwam jaren geleden tot een totaal aantal van 674 dochters, en zijn kleinzoon Maten's Marco kreeg 511.
Van de 'oude' stieren hebben zij de meeste dochters. In feite teveel om een kleine populatie qua bloedvoering gezond te houden, want in die tijd werden de blaarkopstieren nog in veel geringere mate als kruisingspartner gebruikt, dus de meeste van die dochters zullen zuivere blaarkoppen geweest zijn.
Van de 30 actuele stieren is Marnix 7 de 800 dochters gepasseerd (803). Daarvan Is een groot deel uit een HF-moeder. Dat geldt ook voor Rivierduin Remko met 644 dochters. Hun invloed in de raspopulatie is dan ook duidelijk geringer.

Aanhoudingspercentages

De volgende keer zullen we weer de 'Aanhoudingspercentages' opvragen. Deze cijfers geven alleen een betrouwbaar beeld als van een stier voldoende dochters in de oudere categorie vallen. Aangezien blaarkop melkkoeien dikwijls ook voor het vlees worden gehouden, worden - meer dan bij HF - jonge blaarkopkoeien na één of twee lactaties benut voor het vlees. Dit zijn meestal de iets minder goed melkproducerende dieren. Veehouders benutten op die manier het 'dubbeldoel' optimaal. Mede daardoor is er meer uitstroom bij de jongere leeftijdsgroepen. Bedrijfsinvloeden kunnen daardoor ook per stier soms een vrij grote rol spelen.

Kruislingstier Delthe Dubbel Jack heeft de bontfactor

De zwartblaar kruislingstier Delthe Dubbel Jack (*62%G-37%HF*) blijkt helaas de bontfactor te hebben. Op bonte koeien zal in de helft van de gevallen een 'bont' kalf geboren (of bijvoorbeeld een kalf met een geheel zwarte of rode kop). Op blaarkopkoeien die de bontfactor hebben (bijvoorbeeld de helft van de dochters van Marnix 7, Marnix 8, Maten's Marinus, Jonno en Obelix) zal in een kwart van de gevallen een bont kalf geboren worden.

Let op dat nakomelingen van Delthe Dubbel Jack bij gebruik op zuivere blaarkoppen max. 75-87%G op papier krijgen. Bij 75%G vallen nakomelingen dus buiten de premieregeling zeldzaam ras.

Toelichting bij de Stierenkaart

Op pag. 11 staat zoals gebruikelijk de Stierenkaart, zoals die ook na iedere indexdraai, en nadat er een nieuwe stier beschikbaar komt, aangepast wordt en op de website te vinden is bij 'Actuele stieren'. We kunnen er niet altijd vanuit gaan dat de publicatie voor ieder voldoende duidelijkheid biedt, daarom hier enige toelichting.
Allereerst is de beschikbare ruimte beperkt (de basis is de Stierenkaart voor de website, gemaakt op A4-formaat in Word).
Daarbij moet het leesbaar en overzichtelijk zijn, niet al te 'priegelig' en meer de grote lijnen dan alle details bevatten. De details kunnen desgewenst verder opgezocht worden bij de individuele stieren op de website blaarkopnet, en nog gedetailleerde (voor de echte puzzelaars) bij 'stierzoeken' op de site van CRV.
Wij beperken ons hier tot tenminste de jonge stieren die nog geen eigen index hebben, dat zijn de stieren met een verwachtingswaarde (vw), en de meest actuele stieren, die deels nog bij de KI's op diens stierenkaart staan en/of mogelijk nog bij veehouders in het vat zitten. Elke keer dat er een nieuwe jonge stier bij komt, zal er vanwege de ruimte een andere af moeten. Daarnaast blijft de informatie van de stieren die van deze kaart af gaan nog wel te vinden op blaarkopnet.
Voor zover bekend worden altijd de aAa-code, Bèta Caseïne, en Kappa Caseïne (als het AB of BB is) vermeld.
Bij stieren met een eigen vererving wordt de productievererving van melk, %vet en %eiwit (t.o.v. rasniveau) vermeld, en een paar vaste gebruikseigenschappen. Bij de jonge stieren wordt slechts een heel globale verwachting vermeld. In detail treden heeft hierbij geen zin omdat de vererving uiteindelijk toch altijd iets anders zal uitpakken.

Belangrijk is dat ieder zijn/haar eigen keuzes kan maken. De één zal zeggen 'waarom staan er stieren op die de bontfactor blijken te hebben?', een ander wil alleen een zwartblaar of juist een rode, of juist een kruislingstier…en dan graag zonder bontfactor (hetgeen qua ras vanuit blaarkopperspectief immers te prefereren is boven een zuivere HF- of Fleckviehstier). Een ander wil alleen A2A2 en maakt het niet zoveel uit of het een zuivere of kruislingstier is. Dan is er nog een groep die alleen biologische stieren wil gebruiken.
Iedere KI maakt daarnaast eigen keuzes. Wij publiceren wat er is, en voldoende past bij het ras. Dat is ook de reden dat de kruislingstier Bio Nw Bromo Jeroen niet meer op de kaart staat; deze halfbloed vererft de bontfactor en vererft nogal naar het HF-type, te afwijkend van 'Blaarkop', terwijl enkelen er zeker goede koeien van fokken. Maar, een goede koe fokken is iets anders dan een goede 'Blaarkop' fokken. Met toch het vermelden van een paar kruislingstieren, wat qua ras natuurlijk niet 'echt gewenst is', willen we een goed alternatief bieden aan degenen die af en toe kiezen voor het gebruik van een zuivere HF-stier. Blijf zo dichter bij het blaarkopras.
En, er zijn ook HF-veehouders die wel 'iets' Blaarkop willen gebruiken en daarbij de voorkeur geven aan een kruislingstier, en/of het ook niet erg vinden als een stier de bontfactor heeft.
Daarnaast maakt het nogal verschil bij welke KI een stier beschikbaar is. Dat klinkt misschien wat vreemd, maar…is een stier 'vrij beschikaar, of moet hij gereserveerd of speciaal besteld worden', dat heeft nogal invloed op het gebruik van die stier. Bij CRV worden de meeste stieren redelijk willekeurig door de veehouders gebruikt. En dat geldt in iets mindere mate ook bij KI Kampen en KI Samen. Veehouders zeggen soms 'maakt niet zoveel uit, als het maar een Blaarkop is'. Van een stier bij CRV komen ca. 3000 rietjes beschikbaar, terwijl van particulier ingezette stieren zoals bijvoorbeeld Martin 2, maar 1500 rietjes ingevroren zijn.
Het mag duidelijk zijn dat het uiteindelijke aantal dochters, en dus de invloed van de ene stier veel groter zal worden dan van de andere. Maar, stieren zoals bijvoorbeeld Leo 4 of Jari 2 van KI De Toekomst, die speciaal besteld moeten worden, krijgen misschien minder dochters aan de melk, maar mogelijk binnen het ras in de zuivere fokkerij zelfs meer dochters dan misschien Peppelen Bas 3, die bij CRV ook veel op bonte koeien gebruikt is.
Zo zijn er veel verschillende factoren die een rol spelen.
Zo kan een bepaalde stier voor de één een vloek zijn, maar voor de ander een zegen.
De veehouder is vrij in zijn/haar keuze, maar wij hopen dat positief te kunnen beïnvloeden met goede voorlichting.

Stiereninformatie <

TIP:
Check *als de inseminator geweest is altijd of de kaart volledig is ingevuld, en bewaar of tenminste controleer het rietje met datgene wat genoteerd is!* ***Is de juiste stier gebruikt?!***

TIP: vergeet niet de DHZ-inseminaties tijdig te verwerken…

Rilanda (100%G) V: Sunny 4 (MV: Leo 4),als volgroeide jonge koe.
Een mooie rastyische koe met mooie prodcutie. Bedrijf: Muller,Zuidhorn

Website KI's < links > informatie blaarkopstieren / verkopers:

http://www.ki-samen.nl/index2.php?id=4&race=35

http://www.ki-kampen.nl/index.php/stieren/categorie/blaarkop

https://shop.crv4all.nl/shop/nl/catalog/MRIJ%20Basis/Blaarkop?sort=bv-0&order=desc

www.kidetoekomst.nl

BRS: Fred Reinders tel: 0546 567220 www.Vivax.nl

Dick Huisman (Nrd.Nederland): 06 36540694

Wist u dat:
de 22 stieren met bekende vererving op onderstaande Stierenkaart, een gemiddelde verwantschap met de populatie hebben van 10,14% (in augustus was dat 10,24%),
en dat de ***jongste lichting van 12 stieren*** *daar met 9,08% flink onder zit, en dat dit heel positief is voor de fokkerij?* ***!!!***

Ande Niedijk Hilda 107 (100%G) V: De Graslanden Markiem. Het is een prima ontwikkelde, prima geuierde, tweedekalfs koe. Daarbij heeft ze prima producties en kan ze stiermoederwaardig zijn. Moeders vader is Appie van Luxemburg. Fokker: Boer-Knol, Enumatil.
Bedrijf: Mts. Ottema-Wiersma, Tolbert

Van Henmeer Bauke is gesekst sperma beschikbaar.

Het kan voorkomen dat van de hieronder vermelde stieren enkele niet meer bij de KI op de Stierenkaart staan. Mogelijk nog is er nog wel sperma bij enkele veehouders / inseminatoren in het vat.

Zwanet Faber *februari 2021*

KI-coc KI		Stiernaam	Vader	M-vader	bloedv.%G	aAa	Kappa	Bèta C	opmerking m.b.t. vererving *op blaarkopniveau*
de stieren in dit overzicht zijn merendeels nog beschikbaar via KI of in voorraad bij veehouders									* **vw** betekent 'verwachtingswaarde'
36815	Samen	**Bertus 12**	Willem 5	Ralmeta's Ruby	100 GR *	423		A1A2	KGM:-247 / %V:**+0,44** / %E:**+0,13** / uiers -2 / benen -6 / laatrijp -3
941710	CRV	**De Cock**	Leo 4	Simon	87GR-12HF rf	423		A2A2	**KGM:+222 / %V:+0,34 / %E:-0,02 / uiers +7** / benen +1 / laatrijp +1
36965	Samen	**De Graslanden MARKIEM**	Markant	De Graslanden Piet	100 GR *	534		A2A2	KGM:-451 / **%V:+0,43 / %E:+0,21 / uiers +3** / benen +-0 / laatrijp -1
36525	Samen	**Henmeer JULIUS**	Fritema Jitze	Italie Heino	100 GZ rf		AB	A2A2	KGM:-114 / **%V:+0,08** / %E:-0,08 / uiers -3 / benen +2 / **laatrijp +1**
941234	CRV	**Hemmeer UDO**	Hemmeer Sander	Hemmeer Job	100 GZ rf	534		A1A2	KGM:-236 / %V:-0,19 / %E:-0,05 / uiers -1 / benen -1 / laatrijp -1
36565	Samen	**Herman**	Hemko	Italië's Frits	100 GZ rf	531		A2A2	KGM:-553 / %V:-0,20 / %E:+0,01 / **uiers +5 / benen +4 / laatrijp +2**
39602	Kampen	**Italië's MEINDERT**	Italië's Floris	Italië's Frits	100 GZ rf	453		A2A2	KGM:-308 / %V:-0,06 / %E:-0,17 / **uiers +6** / benen +1 / **laatrijp +6**
57205	Toekomst/BRS	**Jari 2**	Marnix 12	Leo 2	100 GR *	531		A1A2	**KGM:+429** / %V:-0,14 / %E:-0,11 / **uiers +7** / benen +-0 / laatrijp -4
57201	BRS/Toekomst	**Jochem 2**	Gidion 2	Ralmeta's Ruby	87GR-12HF	531	AB	A2A2	**KGM:+367 / %V:+0,04 / %E:+0,02 / uiers +6** / benen -2 / laatrijp -4
36794	Samen	**Jonno**	Hemmeer Job	Mina's Frits	94GZ-6HF rf bf	243		A2A2	**KGM:+537** / %V:-0,01 / %E:-0,24 / **uiers +2** / benen +-0 / **laatrijp +2**
82359	Toekomst/BRS	**Leo 4**	Mix	Italië's Italiena	100 GZ rf *	435		A2A2	**KGM:+180** / %V:-0,18 / %E:-0,24 / **uiers +3** / benen +1 / **laatrijp +2**
39380	Kampen	**Marnix 7**	Garant	Italië's Frits	87GR-12HF bf	345		A1A2	**KGM:+894** / %V:-0,26 / %E:-0,12 / uiers -4 / benen +1 / laatrijp -3
57204	BRS/Toekomst	**Martin 2**	Hemmeer Job	Victor	100 GZ rf *	351		A1A2	KGM:-29 / %V:+0,01 / **%E:+0,03** / uiers -2 / **benen +3 / laatrijp +2**
39577	BRS/CRV	**Meyenhorst PASCAL**	Henmeer Julius	Henmmeer Frans	100 GZ rf	312	AB	A2A2	KGM:-1080 / **%V:+0,69 / %E:+0,24** / uiers +-0 / **benen +3** / laatrijp -2
941539	CRV	**Peppelen BAS 3**	Bertus 7	Appie v Luxemburg	100 GR *	432		A1A1	**KGM:+1356** / %V:-0,53 / %E:-0,20 / uiers -3 / benen -3 / laatrijp -6
941540	CRV	**Peppelen SUNNY 4**	Simon	Appie v Luxemburg	100 GZ rf *	423		A1A2	**KGM:+77** / %V:-0,16 / **%E:+0,02** / **uiers +7 / benen +4** / laatrijp +-0
39574	Kampen/CRV	**Rivierduin EBELS HAN**	Ebel v Fritema	Italië's Sam	100 GR	156		A1A2	KGM:-297 / %V:-0,18 / %E: -0,07 / uiers +-0 / **benen +5** / laatrijp +-0
39396	Kampen	**Rivierduin REMKO**	Zeillust Henk 3	Mix	100 GZ (zz)	612		A1A2	KGM:-516 / **%V:+0,26 / %E:+0,15** / uiers +1 / benen +1 / **laatrijp +6**
39701	CRV	**Rivierduin REX 1**	Italië's Paul	Mix	100 GR	234		A1A2	KGM:-517 / %V:-0,07 / **%E:+0,05** / **uiers +5** / benen +1 / laatrijp -5
39815	KI Kampen	**Rooie Rinus**	Bertus 12	Sunny 1	100 GR *	423		A1A2	KGM: +74 / **%V:+0,30 / %E:+0,19** / uiers +-0 / benen -1 / laatrijp -2
57157	BRS/CRV/Toekomst	**Sjoerd**	Appie v Luxemburg	Italië's Flip	100 GR *	423	AB	A2A2	KGM:-793 / %V:+0,03 / **%E:+0,38** / uiers -3 / **benen +6 / laatrijp +4**
941711	CRV	**Zeeoogst GOVERT**	Jochem 2	Abels Heino 31	100GR *	432	BB	A2A2	**KGM:+105 / %V:+0,15** / %E:-0,04 / **uiers +6** / benen +-0 / laatrijp -2
942284	CRV	**Fedor**	Bertus 13	Jochem 2	100 GR*	462	BB	A1A2	**vw:** KGM:+-- / vet ++ / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +-
941713	CRV	**Franciscus** *(bio)*	Joost	Meyenhorst Pascal	100 GZ (zz)	432	BB	A2A2	**vw:** KGM:--- / vet +++ / eiwit + / gebruikseigensch: + / levensduur +-
57245	BioKI / De Toekomst	**Gerbrand** *(bio)*	Fison van De Har	Italië's Cobus	100 GR	531		A1A2	**vw:** KGM: - / vet ++ / eiwit +- / uiers +
942060	CRV	**Hendrik**	Hemmeer Udo	Italië's Frits	87 GZ-12HF (zz)	435	AE	A1A2	**vw:** KGM: ++ / vet - / eiwit +- / levensduur +
942457	CRV	**Henmeer Bauke**	Hemmeer IJsbrand	Hemmeer Teus	100 GZ rf	432		A1A2	**vw:** KGM: + / vet - / eiwit - / gebruikseigensch: + / levensduur +
942359	CRV	**JOOP van Bovendijk**	Gerbrand	Martin 2	87GR-12HF	561		A1A2	**vw:** KGM: ++ / vet+ / eiwit +- / gebruikeigensch: +
361067	KI Samen	**Matts**	Willem 5	Bayershoeve Piet	87GR-12HF	435		A1A1	**vw:** KGM: ++ / vet+- / eiwit + / gebruikseigensch + / celgetal +-
57244	De Toekomst /CRV	**Nw Bromo ZORRO** *(bio)*	Martin 2	Rivierduin Remko	87GZ-12HF (zz)	456		A1A2	**vw:** KGM: ++ / vet+ / eiwit +- / gebruikseigensch + / celgetal +
821196	De Toekomst	**Oosterom v ARIE**	Jari 2	Appie v Luxemburg	100 GR *	465	AB	A2A2	**vw:** KGM: + / vet+ / eiwit ++ / gebruikeigensch: +-
941887	CRV	**Obelix**	Wim bf	Bayershoeve Piet	87GR-12HF bf	453		A1A1	**vw:** KGM: ++ / vet ++ / eiwit + / gebruikseigensch +- / celgetal -
39892	KI Kampen	**Sander 8**	Italië's Fabian	Wiebe vd Wilg	100 GR *	435	AB	A2A2	**vw:** KGM:++ / vet - / eiwit - / gebruikseigensch: +- / levensduur +-
57295	De Toekomst	**Zuiderpolder LEONARD** *(bio)*	Leo 4	Zeillust Henk 4	100 GZ *	546		A2A2	**vw:** KGM: +- / vet + / eiwit - / gebruikseigensch: + / levensduur +
	Kruisling stieren:	*(voor vermelding in dit overzicht is minimaal 25%G vereist en dan zonder bontfactor)*							
57286	Huisman/Toekomst	**Delthe DUBBEL JACK**	Delthe Jafeth	Italië's Hidde	62GZ-37HF rf bf	561		A2A2	**vw:** KGM: +++ / vet -- / eiwit -- / gebruikseigensch: + / levensduur +
57194	Huisman/Toekomst	**Delthe EZRA 2**	Delthe Timoteus	Delthe Jaïrus	**25GZ-75HF**	435		A1A2	**KGM:+1003 / %V:+0,26** / %E:-0,19 / **uiers +8 / benen +4** / laatrijp -1
indien de naam van de stier een 'groene ondergrond' heeft, dan heeft de stier 'bewezen gemakkelijke geboorten' van 105 en hoger > dus PINKENSTIER									
** ook enkele stieren waarbij 100%G vermeld staat hebben vanderop in de afstamming (nog) wat HF-bloed*						***bf = bontfactor***		*als Kappa Caseïne is* ***AA***, *dan is niets vermeld*	

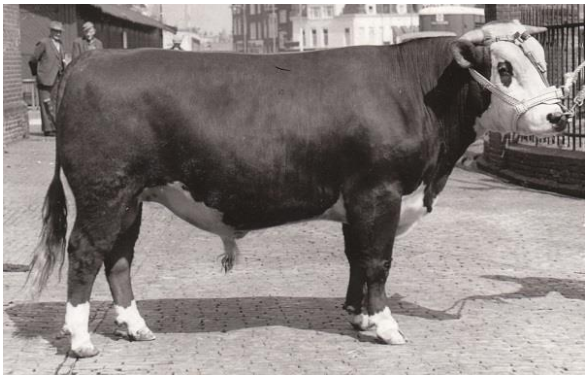

Bas (96234 S)

In deze 'Stierspecial' gaan we iets verder terug in de tijd.
Deze Bas werd geboren in 1965 bij M. Keur te Garrelsweer. Hij werd in 1967 als tweejarige 1B op de stierenkeuring te Groningen. De omschrijving luidde: 'heeft veel type, veel kracht, iets smal over de rug, ook de benen zijn goed'.
Bas werd ingeschreven met AB 85 punten voor exterieur.

De afstamming van Bas
De vader is Steffen, een volle broer van Santor en Sjors. Santor werd het meest gebruikt op het eigen bedrijf van Keur. Hun moeders moeder was Siena, de bekende NRS-kampioene in 1959.
De vader van Steffen is Ceüs, die door Keur gekocht werd van O.J. Bouwman bij Ellerhuizen (Bedum). Keur had zowel Siena als Ceüs aangekocht omdat het roodblaren uit zwarte ouders waren. Met dit bloed kwamen er betere en bredere perspectieven voor de roodblaarfokkerij. Maar ook hierbij werd al vlot weer inteelt bedreven.
Zo ook in de afstamming van Bas, want zijn moeder Brunette 3 was evenals Ceüs een kind van Cor (4796 S). Cor was een zwartblaar uit stal Suttema van Jac. Dijkstra bij Oldehove. Cor bleek de roodfactor te hebben. Napluizen van de stambomen wijst uit dat dit bij Dirk (2621 S) vandaan moet komen.
De moeder van Brunette 3 is zwartblaar Brunette. Een dochter van Jumbo (4700 S), een invloedrijke stier uit stal Schuiringa. In dit verhaal is vooral haar moeder de zwartblaar Nutina 2 van groot belang *(helaas is er geen foto van haar bekend).* Zij gaf van haar zwartblaar invloedrijke vader Achilles 2 de roodfactor door aan Brunette, maar ook aan haar zoon Nico (7906 S). Brunette 3 en Nico werden gefokt door M.S. de Vries te Niezijl. Keur kocht Brunette 3 omdat ze roodblaar was, en Nico werd gekocht door Schuiringa. Hij kreeg hier zeer veel invloed. Brunette 3 was een sterke, goed geuierde koe met een mooie productie, vooral ook prima gehalten.
Ook Ceüs en zijn vader Cor kregen al met al veel invloed in de fokkerij doordat meerdere zonen werden gebruikt en ook dochters weer zonen leverden. Er was in die tijd nog geen 'verwantschapsgetal' te berekenen; er waren nog geen computers.

Brunette 3 (35733 S) werd zeer gewaardeerd om haar exterieur.
In 1968 werd ze Kampioene op de Fokveedag te Groningen, en in 1969 werd ze 1A op de NRS-tentoonstelling te Den Bosch.
Dit is een foto uit het NRS-blad De Keurstamboeker; soms werden de foto's van rode koeien 'rood ingekleurd'.

Bas (96234)	Steffen (7896)	Ceus (7126)	Cor (4796) rf	Alfred (3986)
				Corrie (19697)
			Clasina (32217)	Adriaan (6001)
				Clasientje (30029)
		Sarina (35583)	Bert (6921)	Reinard (6365) rf
				Biena (29941) rf
			Siena (28279)	Sietse (4896) rf
				Gretha 6 (22943) rf
	Brunette 3	Cor (4796) rf	Alfred (3986)	Dirk (2621)
				Josien (11311)
			Corrie (19697)	Joost (2504)
				Stiena (15684)
		Brunette (31257) rf	Jumbo (4700)	Achilles 3
				Jeltje (19757)
			Nutina 2 rf (26955)	Achilles 2 (3715) rf
				Nutina (15943)

De nafok van Bas
Bas heeft uitsluitend slechts ruim één jaar gedekt in de Fritema-stal van Schuiringa. Wat de reden van dit kortdurende gebruik is, is niet bekend. Misschien gebruikte Schuiringa hem uitsluitend voor een beetje bloedverversing…, **hoewel…** Er zijn helaas geen foto's van dochters van hem, en een productievererving is niet bekend. De invloed loopt eigenlijk uitsluitend via twee belangrijke zonen: zwartblaar Piet van Fritema en roodblaar Janus van Fritema. Van Piet van Fritema is er helaas ook geen foto, van Janus des te meer; hij was een zeer fraaie langgerekte stier en kreeg maar liefst A92 punten voor exterieur, en werd in 1974 reserve kampioen bij de oudere stieren op de NRS-tentoonstelling te Utrecht.
De invloed van Bas loopt via **Piet van Fritema**, als vader van Ebel van Fritema, vrij direct via Rivierduin Ebels Han naar het heden.
Ook in de afstamming van De Graslanden Markiem is Bas niet ver weg; in de zesde generatie terug te vinden.
Janus van Fritema komen we tegen als vader van Pieter Dirk van Fritema (uit dezelfde moeder als Piet van Fritema!). Pieter Dirk was de vader van Reinder 2 van Alma, die weer de vader is van de nu nog behoorlijk invloedrijke Wouter van 't Lageland.
Janus van Fritema heeft in Groningen dienst gedaan bij de KI en kreeg daar ruime invloed; hij fokte overwegend goede koeien.

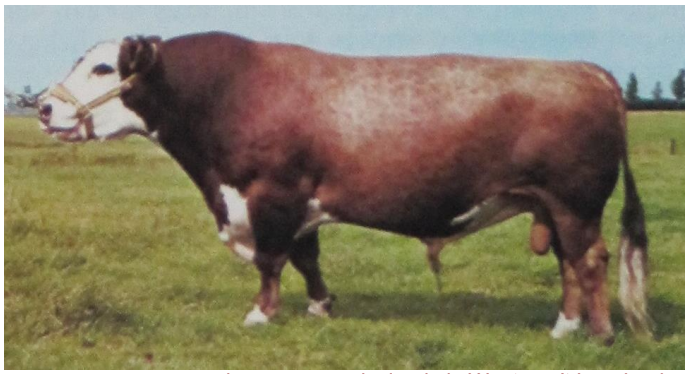

Bas-zoon Janus van Fritema, nu nog invloed via Wouter v 't Lageland die we tegenkomen in de lijn van Italië's Italiena, Italië's Frits, Marnix 7.

De inteelt op Nutina 2
Bloedverversing bij Schuiringa met Bas? Nee, niet echt, want zoals hiernaast al aangegeven, was zijn moeder nauw verwant aan de stier Nico die bij Schuiringa veel invloed kreeg, mede omdat zijn dochters veelvuldig gebruikt werden als stiermoeders. Zo was de moeder van Ebel van Fritema een dochter van Nico, en ook de moeder van Janus, en de moeder van Piet, en dus de moeder van Pieter Dirk… tel maar op; veel 'dubbelen' in de afstamming en verwantschappen die al gauw op zo'n 50% geschat kunnen worden…

Op de aanvulling op de bloedlijnenposter (zie op blaarkopnet) vindt u twee mannelijke lijnen; die van Prins van Fritema en van Bas. (Deze aanvulling wordt geregeld geactualiseerd).

CRV, koploper
in gezondheid en efficiëntie

Blaarkop

Voor vruchtbare koeien

De blaarkop kent een lange historie in Nederland. Het is een dubbeldoelrund met een unieke aftekening. Vanwege zijn soberheid en duurzaamheid is het blaarkopras uitermate geschikt voor biologische bedrijven. Met blaarkoppen fokt u koeien die bij uw bedrijfsvoering passen. Gemakkelijk management en probleemloos produceren, dat is waar **BETTER COWS > BETTER LIFE** voor staat.

Bauke RF

KI-code: **942457** SIRYXQ

Henmeer IJsbrand x Hemmeer Teus

- **Duurzame koefamilie**
- **Vruchtbare moederlijn en dochters**
- **Roodfactor**

Moeder en grootmoeder van Bauke: Tetske 153 (5e kalfs) en Tetske 122 (9e kalfs)

Joop van Bovendijk

KI-code: **942359**

Gerbrand x Martin 2

- **Ondiepe uiers**
- **aAa 561**
- **Goed ontwikkelde stier**

Joop

CRV
BETTER COWS > BETTER LIFE

Wilt u sperma van **Bauke**, **Joop** of andere stieren bestellen, bezoek dan onze webshop op **CRV4all.nl/shop** of neem contact op met de klantenservice via **088-0024440**

Hé pap, dat zijn onze blaarkoppinkjes…

Wie kent ze niet? Ze zijn haast niet te ontwijken, de vloggers en bloggers en influencers. Je kunt er een fan van zijn of juist niet.

Vooral de jeugdigen weten ze te vinden en te volgen.
Zo ook Jette (9) en haar broertje Sven (7) Ruitenburg, de kinderen van Sjaak Ruitenburg bij Maarsbergen.

Ene Enzo Knol is wel een heel bekende vlogger. 'Even filmpje posten op Instagram', en vaak met wat reclame voor frisdrankjes of-zo, zo werkt dat. Jette en Sven waren heel verrast toen er blaarkoppinkjes in beeld kwamen… en ze zagen al snel dat die van hun waren; *'Hé pap, moet je zien, dat zijn onze blaarkoppinkjes!'*

Dat heeft Enzo goed gedaan… Dat het blaarkopjes zijn, zal hij vermoedelijk niet weten…maar, misschien dacht hij 'hé dit zijn geen alledaagse koetjes'… Hij noemde ze 'hé daar komen mijn maatjes', want ze kwamen enthousiast aangerend toen hij in de buurt kwam. Ondertussen waren er al bijna 128.000 'vind-ik-leuks'!
Hé blaarkopjes, jullie zijn populair ☺
Zie op YouTube https://youtu.be/XG6xrmGZ2MI
(op ongeveer op driekwart van het filmpje)

Na elf weken al einde aan 'lockdown'…

Het is niet allemaal 'eerlijk verdeeld' in de wereld…, en 'niets is veranderlijker dan het weer'… Het ene weekend vriest het 10 graden en het weekend later lijkt het wel de maand mei te zijn.
Voor deze melkkoeien op de biologische boerderij van Henk en Hermien Langelaan bij Blesdijke duurde de stalperiode (lockdown) slechts elf weken. Op 7 december ging de staldeur dicht en op 21 februari zwaaiden ze de deur al weer open; tot wederzijds genoegen. De koeien hoefden er geen moment over nadenken… Lekker de benen strekken, de buitenlucht opsnuiven en gezonde melk produceren voor heuse gezonde graskaas boordevol Omega 3.

Deze Amelander blaarkopjes van Bob en Ankie Blokker mochten op 14 februari nog even 'sneeuwhappen' >

Blaarkopkalfje uit oude MRIJ-topkoe

Een koe van 17 jaar drachtig krijgen is vaak niet zo eenvoudig. Soms lukt het wel door even een ander ras te gebruiken. Hoe dat kan…? Maakt niet uit…, het lukte bij de bekende MRIJ-topkoe Jeannette 52 van Johan en Angeline Vernooij bij Werkhoven.
Ze stuurden een foto naar de redactie van Melkveemagazine en die publiceerde het graag. Vernooij noemt Jeannette 52 de 'koningin van de stal'; ze is bijzonder sterk en hoogproductief. 'Ik gebruik Blaarkop-sperma als een koe na twee keer insemineren nog niet drachtig is', aldus Vernooij in het bericht van Melkveemagazine.
Ze waren zeer verheugd toen ze op 15 oktober 2020 beviel van Zeeoogst Govert en het vrij goed blaarkop getekend vaarskalfje bleek te zijn; Jeannette 87.

Wij hebben Vernooij een nummer van De Blaarkopper gestuurd en hen veel plezier en succes gewenst met de koe en zeker ook met het mooie kalfje, in de hoop dat zij ook oud wordt bij hen.

Zie *https://www.melkvee.nl/artikel/372098-nieuw-kalf-voor-mrij-koe-jeanette-52-na-130.000-kilo-melk/*

Blaarkoppen in 'vlokdown'

We moeten op een volhoudbare manier zien om te gaan met de Lockdown. Hoe kunnen we een beetje vrolijk blijven? Humor…is belangrijk, maar dan moet je dat wel zien te vinden.
RTVNoord heeft sinds enkele maanden 'hun blaarkoppen'.
Dagelijks kunnen kijkers/luisteraars op de website van RTVNoord een toepasselijke zin aanleveren, die hun blaarkoppen dan verwoorden. Dagelijks een plaatje. Deze is wel heel leuk:

Dick Huisman stuurde dit plaatje naar de Blaarkop WhatsApp-groep

Arie Zijp uit Assendelft kwam al snel met dit plaatje van het levende bewijs, zijn stoere blaarkoppinkjes in een nogal natte vlokdown.

Zie ook pag.5

Blaarkoppen internationaal

Als vervolg op het bericht op pag.15 in De Blaarkopper september 2020 stuurde Piet Ritsema op 1 september een paar fotootjes van enkele van de halfbloed vaarskalveren van Italië's Meindert op zijn melkveebedrijf in Duitsland. Hieruit blijkt dat Italië's Meindert op bonte koeien vrijwel altijd een heel mooie blaarkopaftekening geeft.

'Mooie kalveren, ik had ze eigenlijk willen fotograferen los op een grasveld. Dat is niets geworden, daarvoor zijn ze veel te beweeglijk. Vandaar deze foto, met mijn medewerkers die er dagelijks mee omgaan. Al met al is het een leuk project, waar eigenlijk iedereen plezier aan heeft. We houden ook een aantal stiertjes om te mesten', zo schreef Ritsema.
Op 22 december kwam een vervolg op dit bericht met daarbij een fotootje van een bijna geheel zwart kalf, met alleen een kolletje. Dat zou nog een laat nakomertje van Meindert zijn…, maar ik heb aangegeven dat ik mijn twijfels daarbij heb…Meindert heeft immers in het geheel geen 'bont' bloed, en misschien had de moeder van dit donkere kalf wat Jersey-bloed ofzo, waardoor de aftekening afwijkend vererft?
'Ik heb eigenlijk veel plezier in mijn blaarkop kalveren. Zes stierkalveren hebben we gecastreerd en de ossen worden prachtig. Maar de vaarskalveren vind ik eigenlijk ook goed melktypisch. Ik denk er over om nog eens 50 porties sperma te bestellen', zo gaf Ritsema aan. Hij gaat nog puzzelen welke stier nu een kans krijgt.

Voor u gelezen:

Hanneke Kappen is een 'bekende Groningse' (jaren geleden ook landelijk bekend van de VARA radio). Zij levert regelmatig een column in het kwartaalblad van Het Groninger Landschap. Zo ging ze in augustus op bezoek bij Arjen Boer bij Enumatil omdat ze iets over de Groninger Blaarkop wou schrijven als oud cultureel erfgoed en die blaarkoppen eens aan de lijve wou beschouwen. 'Knappe koppen' schreef ze boven het artikel. 'Snuivend komen ze vlakbij om ons heen staan, met hun natte neuzen en ruwe tong, en hun opvallend zachte vacht'. Ze was enthousiast, en zorgde er graag voor dat nog meer Groningers iets over blaarkoppen weten ☺.

Basra 7 vlak voor de streep gesneuveld

Op 9 september vorig jaar mailde Willem van der Linden uit Tienhoven naar aanleiding van de publicatie van de koeien met een hoge levensproductie. Hij moest tot zijn spijt melden dat zijn oudste koe Basra 7 niet meer in het lijstje voorkwam omdat ze op 2 juli in de ochtend plotseling dood in de stal lag. 'Rond 23 juli zou ze de 100-ton gepasseerd zijn; met totaal 99.350 kg totaal ontbraken er slechts een paar honderd liters melk op papier. Op dat moment gaf ze 31 kg melk. Het was een ijzersterke en puntgave koe waar de Triple-A-inspecteur helemaal weg van was', aldus Van der Linden, 'Heel erg jammer. Ze is 15 jaar oud geworden'.
Basra 7 werd op 13 april 2005 geboren op het bedrijf van Henk den Hartog bij Abcoude. Ze is een dochter van Henmeer Julius uit de HF-koe Basra 5. Basra 7 haalde op het biologisch bedrijf van Van der Linden met een gemengde veestapel qua rassen, hoge lactatiewaarden; de hoogste lijst als 11.01-jarige in 313 dgn ruim boven 10.000 kg melk met 4,05%vet en 3,24%eiwit en lw 142.
Bij Den Hartog is nog haar één jaar jongere Willem 5-halfzus Basra 9 die ook hoge lactatiewaarden heeft, en in september nog wel in de lijst met hoge levensproducties stond met bijna 77.000 kg melk. Het is toch een felicitatie waard voor zowel Van der Linden als voor Den Hartog! Gelukkig is er nog een foto van Basra 7. En, Van der Linden, hartelijk dank voor dit bericht, en wij wensen jullie graag nog veel mooie en goede hele en/of halve blaarkoppen… ☺

Basra 7, zeer productieve halfbloed dochter van Henmeer Julius haalde net niet de grens van 100.000 kg melk.

Blaarkoppen RTVNoord Expeditie Grunnen

RTVNoord begon 2021 goed. Ze kwamen met het busje van het zeer gewaardeerde programma Expeditie Grunnen bij toeval op het bedrijf van blaarkopveehouder Jan van Zanten bij Leegkerk terecht. Van Zanten heeft nog een zeer traditioneel bedrijf met de koeien op de grupstal. Dat leverde mooie nostalgische beelden op. Zie: https://www.rtvnoord.nl/tv/programma/10253/Expeditie-Grunnen-1-5-meter/aflevering/37121

Van de eigen stier sperma winnen op bedrijf

Hebt u een goede stier die u in de toekomst misschien nog vaker wilt gebruiken op uw eigen bedrijf? Bouw een eigen genenbankje. Dat kan via HB-KI Zie https://www.hb-ki.nl/spermawinning/rundvee/

WUR-onderzoeksproject van start

WUR onderzoeksproject van start: Fokdoelen en runderrassen voor natuurinclusieve kringlooplandbouw

Er is steeds meer aandacht voor kringlooplandbouw en natuurinclusieve veehouderij, zo ook in de rundveesector. De verwachting is dat een groot deel van de Nederlandse rundveehouderij extensiever zal moeten gaan boeren. Een veehouder kan zich richten op een biologisch bedrijfssysteem of andere vormen van natuurinclusieve veehouderij.
Een belangrijke vraag hierbij is welke eigenschappen van koeien (ook wel het fokdoel genoemd) en welke rassen bij deze natuurinclusieve bedrijfssystemen passen. Wij denken dat meer aandacht voor natuurinclusieve kringlooplandbouw ook nieuwe kansen kan bieden voor onze Nederlandse dubbeldoelrassen, waaronder de Groninger Blaarkop.
De komende vier jaar (2021-2024) gaan wij onderzoeken welke eigenschappen van koeien en welke (dubbeldoel)rassen een meerwaarde hebben in een natuurinclusieve melkveehouderij. Bedrijfssystemen, die zich onder andere richten op meer biodiversiteit in en om de boerderij. Relaties tussen biodiversiteitsindicatoren, bedrijfskenmerken, dierprestaties en verdienmodellen voor de veehouder worden op bedrijfsniveau in kaart gebracht. Het onderzoek is nog in de opstartfase en meer informatie volgt.
Interesse?
Wilt u / wil jij ook meewerken aan dit onderzoek en aan het behoud van de Nederlandse rundveerassen?
Voor het verzamelen, analyseren en vergelijken van biodiversiteitsindicatoren, dierkenmerken en prestaties, bedrijfsgegevens en verdienmodellen binnen en tussen bedrijven zijn wij op zoek naar **melkveehouders** die gericht zijn op een natuurinclusieve veehouderij. Veehouders die ervaringen en gegevens willen delen, van elkaar willen leren en vooral mee willen werken aan het verwaarden van de Nederlandse runderrassen, en mee willen praten over de fokdoelen en de rassen voor een natuurinclusieve toekomst.

Aanmelden voor interesse kan bij Mira Schoon, onderzoeker bij Wageningen Livestock Research/CGN, Wageningen University & Research: mira.schoon@wur.nl

*Projectorganisatie: Dit project is een samenwerking tussen Stichting Zeldzame Huisdierrassen (**SZH**), Coöperatie **CRV** U.A., **Blaarkopstichting**, Vereniging het Brandrode Rund, Stichting Roodbont Fries Vee, Vereniging Lakenvelder Runderen, MRIJ Studievereniging Zuid Nederland, Vereniging van het Nederlandse Fries-Hollands rundvee ras en **Wageningen Livestock Research**, Centrum voor Genetische bronnen, Nederland (**CGN**) van Wageningen University & Research.*

Interessante website 'Fokken met verstand'

Iets meer weten over omgaan met inteelt, DNA, fokkerij etc.?
Kijk ook eens op www.fokkenmetverstand.nl (WUR / CGN).

Wist u dat:
U zich gratis kunt abonneren op de nieuwsmail van groenkennisnet van de WUR. Zie www.groenkennisnet.nl

Waaraan heeft de blaarkophouder behoefte?

Vier masterstudenten van de WUR zijn bezig met een project voor CGN en SZH. De centrale doel is te weten komen waar houders van dieren van zeldzame rassen behoefte aan hebben; welke kennis is belangrijk, en welke informatie wil men graag meer hebben? Ze hebben eerst van de verschillende rassen een bestuurslid vragen voorgelegd, en vervolgens is rond 20 februari door de Blaarkopstichting naar de veehouders hun korte enquête gestuurd met vragen waaraan behoefte is, c.q. of er behoefte is aan informatie over voeding, huisvesting, fokkerij, houderij, kringlooplandbouw, wetgeving etc. En/of men daarover graag geïnformeerd wordt vanuit CGN en/of SZH. Met de uitkomsten hopen SZH en CGN nog beter aan te kunnen sluiten bij de vragen/behoeften vanuit de praktijk. De uitkomsten zullen op termijn gecommuniceerd worden.

Eytemaheert winnaar van Newbie-prijs 2020

'Wij mogen ons de trotse winnaars van de Newbie prijs 2020 noemen. De Newbie prijs maakt onderdeel uit van een Europees netwerk en beoogt de ontwikkeling en verspreiding van nieuwe businessmodellen, en richt zich daarbij in het bijzonder tot (jonge) opvolgers en landbouwers die volledig 'van scratch' in de sector starten. Per deelnemend land wordt er jaarlijks een winnaar uitgeroepen en dit keer wonnen wij dus met het beste businessmodel van een nieuwe intreder in de landbouw. Het winnen van een prijs als deze is voor ons nooit een doel op zich, maar altijd een middel om onze visie en overtuiging van dat er heel veel wél kan uit te kunnen blijven dragen. Zichtbaarheid en erkenning zijn essentieel om ons steentje te kunnen bijdragen aan de landbouwtransitie', schreef Jessica Tepper op 17 februari in het nieuwsmailbericht van hun bedrijf Eytemaheert. *Onze hartelijke felicitaties hiervoor* ☺

Het figuur van het onderzoeksmodel van Eytemaheert

Tevens vermelden ze in deze nieuwsbrief:
Onderzoeksboerderij
'Een belangrijk onderdeel van ons bedrijf is het faciliteren en doen van onderzoek, integraal gericht op het vergaren en delen van kennis op het gebied van natuurinclusieve kringlooplandbouw. Dit doen we specifiek in samenwerking met de Wageningen Universiteit, formeel zijn we deze samenwerking gestart in 2019. Ook werken we samen met Provincie Drenthe, o.a. als één van de drie Drentse deelprojecten binnen het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland. Het voert te ver om hierover alle deze details in de nieuwsbrief te zetten (meer info over dit IBP-VP vind je hier), in een notendop gaat het om het samenwerken tussen de verschillende overheden om het platteland vitaler te maken. Vanuit deze inspanningen heeft de Provincie Drenthe nu een subsidie toegekend aan de Wageningen Universiteit ten behoeve van het doen van onderzoek bij en met boerderij Eytemaheert.
Natuurlijk waren we al geruime tijd geleden begonnen, maar nu kan men echt los met gedegen en wetenschappelijk onderzoek. Een mooi begin van het jaar! Op de site van de Provincie Drenthe lees en zie je er meer over.'

Oud materiaal? Niet weggooien s.v.p. !

Hebt u (oude) foto's etc. van (uw) blaarkoppen, of misschien van uw vader of opa…, of wie dan ook… Gooi het niet weg.
Scan ze in, of stuur het me toe… ik heb belangstelling.
Alvast bedankt. Zwanet Faber

Wat is en wil het OPTIBOV project.
Het OPTIBOV project is een project dat onderdeel is van een langdurige samenwerking tussen landen van de Europese en Afrikaanse Unie. Dit project is het eerste project waarbij landen van de EU en AU geld inbrengen voor gezamenlijk onderzoek. Dit project heeft de bedoeling om armoede bij kleine boeren in Afrika te verminderen door lokale traditionele runderrassen te verbeteren met betrekking tot productie en ziekteresistentie, maar ook bv. levensduur. In dit project werken 6 landen samen, 3 uit Europa (Finland, Nederland en Portugal) en 3 uit Afrika (Egypte, Uganda en Zuid Afrika). In deze landen worden 20 tot 25 runderen van een lokaal traditioneel ras bemonsterd. De runderen zijn afkomstig van 29 verschillende rassen en in ieder land worden ook nog eens 5 HF-koeien meegenomen. Wij willen graag weten hoe en waarom de runderen zijn aangepast aan de lokale omstandigheden in Afrika. In Afrika zijn die aanpassingen bijvoorbeeld hitte-stress, maar ook voer- en waterstress en natuurlijk ziekte-stress. Dit willen we doen door het erfelijk materiaal van deze dieren te bestuderen en vergelijken.

Waarom runderrassen uit Europa en waarom de Blaarkop?
Voor de Europese rassen zijn we ook op zoek naar eigenschappen op het erfelijk materiaal dat deze rassen zo speciaal maakt. De dieren in Nederland zijn eigenlijk het meest verwend. Er is altijd wel voldoende voer en water. Het is meestal niet lang extreem heet of extreem koud. In Finland worden wordt ook een ras bemonsterd dat in de bergen in het noorden leeft en zich in de tijd heeft aangepast aan koude omstandigheden. In Portugal zijn rassen geselecteerd in de bergen maar ook in het zuiden, waar het in de zomer extreem warm kan zijn voor lange perioden. Verder is een belangrijke reden om rassen uit deze landen mee te nemen in het onderzoek, te kijken of de dieren varianten op het erfelijk materiaal bevatten die mogelijk van belang zijn voor de toekomst zoals bv ziekteresistentie. Dit geldt ook voor de Lakenvelder welke meestal het grootste gedeelte van het jaar buiten leeft. We willen graag weten, waar op het erfelijk materiaal (chromosomen) de eigenschappen liggen die alle Groninger Blaarkop-dieren delen. Een voorbeeld voor de Groninger Blaarkop is bv het hebben van blaren. Hierbij hebben we een gebied op het erfelijk materiaal gevonden waarop een gen ligt dat hierbij betrokken lijkt te zijn; een verandering van één bouwsteen Dit willen we ook doen voor de andere rassen; in Nederland voor de rassen de Lakenvelder, MRY, Brandrood en FH.

Klimaatverandering
De verwachting is dat door klimaatverandering ziekten die overgebracht worden door o.a. insecten, zoals in Afrika, ook gaan voorkomen in de westerse landen. Denk hier onder andere aan muggen, teken en vliegen die ziektes kunnen overbrengen. Doordat deze insecten hier kunnen overleven wordt de kans ook groter dat dit gaat gebeuren. Zo zijn er in Europa recent al reuzenteken bij runderen gevonden. Als we niets doen, dan zou het zo maar kunnen gebeuren, dat er als er een keer een ziekte 'overwaait', grote aantallen en mogelijk gehele rassen zouden kunnen uitsterven. Verder is het zo, dat in de ergste verwachtingen van klimaatverandering mogelijk voor de toekomst onze koeien niet meer geschikt zijn in ons land. Gelukkig is het nog niet zo ver, maar het is wel goed om te kijken naar de rassen in Afrika die wel goed tegen bijvoorbeeld de hitte kunnen. Welke veranderingen op hun DNA maken dat mogelijk? Als we dat weten, kunnen we kijken of deze varianten op het erfelijk materiaal ook in de westerse rassen voorkomen en of daar mogelijk op geselecteerd kan worden.

Onderzoek naar productie
Voor productie geldt het omgekeerde. Wij hebben in het westen koeien die bijvoorbeeld veel melk kunnen produceren. Voor de rassen die minder produceren is dat nog steeds veel ten opzichte van Afrika. Als we onze dieren naar Afrika brengen produceren ze onder lokale omstandigheden ook minder maar hebben daar veel meer problemen met ziekten (vooral die overgebracht worden door insecten). Belangrijk om te weten is, wat de bestanddelen en hoeveelheden in de melk van deze dieren zijn. Wat zijn de verschillen in vet- en eiwitgehalte, maar ook in suikers en mineralen? Als er van bepaalde componenten meer inzit (bv mineralen), zou dit wel zeer goed zijn voor bijvoorbeeld jonge en opgroeiende kinderen daar (mede omdat deze groep vaak tekort hebben aan deze essentiële natuurlijke stoffen). Dus gaan we de melk van al deze rassen onderzoeken en dat weer koppelen aan het erfelijk materiaal. Wij weten welke genen een rol spelen bij een verhoogde opbrengst, dus nu kunnen we ook kijken of we deze varianten in die genen kunnen opsporen in de Afrikaanse rassen, en dat we dan mogelijk kunnen selecteren op die eigenschap om zodoende de productie te verhogen. Ook hier kunnen we de Groninger Blaarkop-dieren prima gebruiken omdat dit ras een dubbeldoel ras is.

Onderzoek naar weerstand
Als we dieren kunnen selecteren op verhoogde weerstand, dan zullen ze minder snel ziek worden en zijn er minder kosten. Dit is van belang in het Westen maar nog meer in Afrika. Mede omdat de kosten voor een dierenarts vaak niet te dragen zijn voor deze arme bevolkingsgroep. Dus ook hier willen we weer gaan kijken wat de verschillen zijn tussen de rassen en hun leefomgeving. Als we hierdoor minder uitval kunnen bereiken, is dat voor de boeren in Afrika van levensbelang Bij dit onderzoek richten we ons op het bloed van de dieren. Door serum te scheiden uit het bloed, kunnen we kijken welke antistoffen er in zitten die het dier heeft aangemaakt als deze in aanraking komt met ziekteverwekkers. Verder gaan we de mest van deze dieren onderzoeken. Hier kijken we naar welke bacteriën er in de darmen aanwezig zijn. Dit verschilt enorm als dieren onder andere omstandigheden gehouden (leefmilieu) worden, maar ook als ze ander voer krijgen. Door de bacteriestammen in kaart te brengen en weer te vergelijken met variatie op het erfelijk materiaal voor immunologische genen, kunnen we mogelijk verbanden vinden waarom een ras gevoelig of juist ongevoelig is voor een bepaalde ziekte. Ook hiervoor geldt, dat met het hebben van rassen met uiterste leefomstandigheden we verbanden (variatie op het erfelijk materiaal en het krijgen van een bepaalde ziekte) kunnen vinden die we eerst niet konden vinden.

Waar staan we nu met het onderzoek?
In Nederland hebben we de zes rassen bemonsterd (bloed, melk, mest, neusslijm). Verder hebben we veel gegevens verzameld van het dier zoals GPS, de temperatuur van het dier maar ook van de omgeving, de hoogte en omvang, en wat voor voer ze krijgen etc. In Nederland hebben wij in het laboratorium van Fokkerij en Genomica al DNA (het erfelijk materiaal) uit een beetje bloed geïsoleerd en hiervan hebben we de basisvolgorde bepaald (per dier gaat het dan om 3 miljard van deze bouwstenen die we met de letters G, A, T en C aangeven). Uit de resultaten van de onderlinge vergelijking van de Nederlandse rassen op basis van het gehele erfelijke materiaal (genoom) blijkt dat de dieren binnen een ras goed bij elkaar clusteren en dat de rassen goed te onderscheiden zijn. Dit betekent dat deze rassen genetisch verschillend zijn. Hoe dichter de rassen bij elkaar liggen des te meer ze 'op elkaar lijken'. Tussen de dieren van een ras gaan we deze bouwstenen allemaal vergelijken en bepalen waar er allemaal verschillen zitten. Dit wordt ook voor de dieren uit de andere landen gedaan en dan gaan we binnen een ras, een land, maar ook over landen heen de bouwstenen vergelijken. De gegevens zijn net binnen, maar dat vergelijken kun je niet zo maar even doen. Hiervoor hebben we gelukkig zeer sterke/grote computers die heel veel informatie aankunnen. Hiermee kijken we welke variatie aanwezig is. Dit gaat ook snel met de andere rassen uit de andere landen gebeuren. In Finland en Portugal zijn vier rassen bemonsterd, in Zuid-Afrika vijf, en in Uganda zes rassen; allemaal op dezelfde manier als in Nederland. In Egypte zijn we nog volop bezig om vier rassen te bemonsteren.
Voor de Nederlandse, Finse, Zuid-Afrikaanse, Ugandese en Portugese rassen zijn we begonnen om de melk te onderzoeken op de verschillende componenten en ook de mest, om te kijken welke bacteriënstammen aanwezig zijn en hoeveel in de darmen.
Voor al de onderdelen geldt dat, als er onderzoeksresultaten klaar zijn die we kunnen delen, wij dit doen met de rasvereniging en de betrokken eigenaren van de dieren die we bemonsterd hebben.
Dus wordt vervolgd!

Richard Crooijmans *februari 2021*
Fokkerij en Genetica WUR

> De genen van: Tetske 50 <

Van onopvallende vaars uitgroeien tot een mooie fokkoe, dat is niet elke koe gegeven. Het is een kwestie van geluk hebben, kansen krijgen, probleemloos blijken, de juiste combinatie van goede genen hebben. Tetske 50 mag genoemd en geroemd worden.

Onuitwisbare invloeden
De zwartblaar Tetske 50 werd geboren op 10 maart 1998 op de typisch Zuid-Hollandse kaasboerderij Sophiahoeve van de familie Warmerdam bij Warmond. De 50e vrouwelijke telg in de Tetske-familie die in ca.1975 startte. Van stamboekregistratie was ten tijde van de eerste Tetske nog geen sprake. Dat begon pas bij Tetske 18, de grootmoeder van Tetske 50. Tetske 50 werd 11 jaar oud en kalfde als 2.07-jarige voor de eerste keer en kalfde in totaal 9 keer. Haar laatste afkalving werd haar fataal vanwege baarmoeder eruit. Vier keer betrof het een vaarskalf en vijf keer een stierkalf. Van die stierkalveren zijn **Hemmeer Job** en **Hemmeer Quinten** goede fokstieren. Daarmee is de onuitwisbare invloed van Tetske 50 hier direct genoemd, want **Job** staat is bekend als één van de beste en meest all-round fokkende blaarkopfokstieren van de laatste ca. 20 jaar. Quinten deed niet voor hem onder; zeer duurzame dochters. Dochters Tetske 50: Tetske 70, Tetske 75, Tetske 80 en Tetske 89

De afstamming Tetske 50
De moeder van Tetske 50 was Tetske 32, een zware, sterke en goed geuierde, productieve dochter van Italië's Heino. Hij was een zoon van de bekende fokkoe Patricia 6 (V: Mix) die van oorsprong uit de Fritema-stal stamde, uit de koefamilie van Prins van Fritema. Zij was ook de moeder van Italië's Peter. De moeder van Tetske 32 was Tetske 18, een dochter van ene Sjors, een zoon van Joost (*die ook de vader van Franiscus bij CRV is*). De moeder van Tetske 18 is Tetske 6. Van haar is de afstamming niet geregistreerd.

Vader Gardenier
De vader van Tetske 50 is de roodblaar Gardenier uit de fokstal van Van Ingen. Zijn vader was Hugo, van KI Zuid West Nederland. Hugo was een zoon van Gonnie's Ebel en werd gefokt door A.W. Bunnik bij Bodegraven. Sperma van Hugo is nog in de Genenbank. De moeder van Gardenier was Gonnie 147 (dezelfde koefamilie als Gonnie's Ebel). Zij was een dochter van Isodoor 34 uit een dochter van Fritema Edgar.

Gardenier, levert met dochter Tetske 50 een zeer waardevolle bijdrage aan de hedendaagse blaarkopfokkerij.

De kwaliteiten van Tetske 50
Op 2.07-jarige leeftijd startte het productieve leven van Tetske 50 met een mooie, op bedrijfsniveau vlot gemiddelde vaarzenlijst met lactatiewaarde 100. Het betrof in 295 dagen 5823 kg melk met 4,58%vet en 3,43%eiwit. Ze toonde zich laatrijp; de lactatiewaarden stegen naar gemiddeld 107, met als hoogste op 6.06 jaar '121' met in 394 dagen 10940 kg melk met 4,14%vet en 3,54%eiwit. Dit sterke punt van laatrijpheid gaf ze duidelijk door aan de dochters van haar zonen Hemmeer Job en Quinten (op het eigen bedrijf gebruikt). Haar levenstotaal reikte tot bijna 67.000 kg melk met 4,10%vet en 3,55%eiwit. Zij maakte haar lijsten nog in de 'oude' grupstal.
Ze kreeg haar exterieurbeoordeling op 9.06 jaar. De hoogtemaat was 136 cm, en ze kreeg met gemak B+83 punten voor algemeen voorkomen, met: Frame: 80 / Type: 86 / Uier 81 / Benen: 86.

Tetske 50 met de ouders van Theo, en op een foto van Marleen Felius

Nafok in vrouwelijke lijn vrij beperkt
Van de vier dochters van Tetske 50 is de laatste, Tetske 89, de beste geworden. En bij haar hoort een verhaal. Ze werd namelijk als drachtige vaars verkocht naar Praktijkcentrum Zegveld, toen nog proefbedrijf van de WUR. Er werd toen een beperkte proef met blaarkoppen en -kruislingen gestart, o.a. de weidemelkrobot. Gerrit van der Wel, die deze blaarkoppen op het Praktijkcentrum begeleide, hield een paar jaar later nog een inleiding over de bevindingen met die blaarkoppen op de Blaarkopstudiedag. Gesteld kan worden dat zeker Tetske 89 (V: Hemmeer Lammert) toen een positief aandeel had in de gunstige uitkomsten met de blaarkoppen. Zij was een heel goede productiekoe, met 81 punten voor exterieur. Een paar jaar later stopte de WUR met het Praktijkcentrum te Zegveld en werden de blaarkoppen verkocht. Tetske 89's Ebels Han-dochter Zegveld Belinda verhuisde naar Veld en Beek bij Doorwerth.

Tetske 89 als rustig herkauwende volwassen koe op 'Zegveld' tijdens een bijeenkomst in het kader van het Biocom Kruidenier project.

Productieve lijn van Tetske 89 naar Henmeer Bauke
Tetske 89 produceerde op Zegveld lijsten tot 10.000 kg melk met 4,00%vet en 3,40%eiwit. Het eerste kalf van Tetske 89 was Tetske 119 (V: Hemmeer Oskar). Bij de verkoop als drachtige vaars had Theo Warmerdam bedongen dat hij dit vaarskalf terug zou kunnen kopen, en zo geschiedde. Tetske 119 zorgde op haar beurt al vlot voor een prima dochter, Tetske 122 (Ext: 82 pnt). Zij was ingeteeld op Tetske 50 want haar vader **Hemmeer Quinten** was een Rik van Luxemburg-zoon uit **Tetske 50**. Warmerdam heeft naast Tetske 122 nog drie 9e kalfs dochters van hem met hoge lactatiewaarden! Tetske 122 is via haar dochter Tetske 153 (Ext: 82 pnt) (V: H Teus) de moeders moeder van KI-stier Henmeer Bauke! Tetske 153 was het afgelopen jaar de hoogste in de productieklasse 4e lactatie. Van de huidige Tetske's bij Warmerdam stammen enkele af van Tetske 50's dochter Tetske 80: Tetske 134 (V: Leo 4) en Tetske 113 (V: H Maarten) en hun nafok. Maar er zijn meer veel Tetske's die uiteindelijk uit dezelfde eerste Tetske ooit op de Sophiahoeve stammen. Om daarnaast de invloed van Hemmeer Job niet te vergeten; op dit bedrijf en in de hele fokkerij. Goede genen!

Zwanet Faber *januari 2021*

Groninger Blaarkop in beeld bij SZH

*De Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) zet zich in voor het behoud van variatie van Nederlandse landbouw(huisdier)rassen, van Nederland trekpaard tot kraaikop. De beste manier van behoud van deze rassen om in ze in te zetten. Met de opkomst van duurzamere landbouw, ziet de stichting veel kansen voor Nederlandse rundveerassen. Wel kan ze nog wat **steun** gebruiken.*

Inspelen op de vraag
Twee keer per jaar komen op uitnodiging van de SZH de rundveeorganisaties met van oorsprong Nederlandse dubbeldoelrassen bij elkaar. De Blaarkopstichting, de stichting roodbont Fries vee, stichting De Witrik, de MRIJ studieclubs, de vereniging van Brandrode runderen, de Lakenvelder vereniging en de vereniging van Fries Hollands vee delen hier wat reilt en zeilt binnen hun organisaties. SZH en Centrum voor Genetische bronnen Nederland (CGN) horen aan en organiseren een vervolgaanpak waar nodig, om dit oer Nederlands vee te kunnen blijven houden, ermee te kunnen blijven ondernemen, en te promoten bij toekomstige veehouders.

Verantwoordelijkheid voor biodiversiteit
Wie is er eigenlijk verantwoordelijk voor het behoud van onze biodiversiteit? In zekere zin zijn we dat allemaal. Alle keuzes die we maken, bestuurder, veehouder of consument, samen bepalen we de toekomst. Maar ook de politiek heeft zich gecommitteerd aan verdragen waarin zij beloven zich in te zetten voor diversiteit. SZH helpt ze hieraan te herinneren en dit leidde in 2017 tot de 'cattle walk', waar op de rode loper een aantal rassen de Tweede kamer passeerden. Nu, een paar jaar later, mogen we met trots het persbericht uitsturen dat er een dierpremie is gereserveerd voor veehouders met Nederlandse dubbeldoelrassen. De aanhouder wint.

Rassen die passen
De herwaardering van de dubbeldoelrassen in de huidige en toekomstige landbouw is een ontwikkeling die SZH met veel interesse volgt. Waar veehouders met Groninger blaarkoppen of Lakenvelders tot voorkort weleens in het licht werden gezet als achterlopers, krijgen zij steeds meer de positie van koplopers! Uit het door SZH geïnitieerde project 'Levend Erfgoed Loont' blijkt maar weer dat deze rassen kenmerken hebben die ze bijzonder geschikt maken voor de duurzamere landbouw. En dat als we naar meer kijken dan enkel melkproductie, dat er veel voordeel valt te halen op voerkosten of ziektekosten bij gebruik van de oorspronkelijke rundveerassen. Steeds meer veehouders staan op en laten zien dat het kan. SZH heeft een groot **onderzoeksproject** (zie pag 16) toegekend gekregen om deze hypothese met daadwerkelijk wetenschappelijk onderzoek te gaan onderbouwen. Dat de lokale rassen passen. Niet voor iedereen, je moet er het type voor zijn, maar zo divers als de landbouwhuisdierrassen zijn, zo divers zijn hun houders ook. SZH krijgt regelmatig vragen over rassen die passen en stelt netwerk en kennis beschikbaar.

Word vriend en ambassadeur
Voor € 22,50 per jaar kun je het werk van SZH steunen als 'vriend'. Donaties als deze heeft SZH hard nodig om haar werkzaamheden voort te kunnen blijven zetten. Een nieuwsbrief met informatie over activiteiten is gratis aan te vragen. Veehouders die zich willen profileren als ambassadeur van het Blaarkop vee en van behoud van zeldzame rassen, kunnen zich melden bij SZH om in aanmerking te komen voor een predicaat 'erkend levend erfgoed centrum'.
Op de website hierover meer.
Zie www.szh.nl

SZH
VOOR LEVEND ERFGOED

Te vinden op de website van SZH:
TIP: THEMA-AVOND 'Fokken met verstand' op 18 maart
(*digitaal*) Door de CGN (Sipke Joost Hiemstra, Henk Sulkers e.a.)
Deelname is gratis. *(aanmelden kan via deze link)*
Thema-avond 'Fokken met verstand' 18 maart 2021: CGN genenbank | Stichting Zeldzame Huisdierrassen (szh.nl)

Nieuwe website blaarkopnet.nl

Als Blaarkopstichting ondervinden wij veel steun van de SZH. Naast de door de SZH aangeleverde tekst hiernaast in de linker kolom vullen wij dit graag aan, om het belang van de SZH nog iets meer concreet te maken voor de blaarkophouders.
Wat doet de SZH nog meer voor de blaarkoppen?
Sinds inmiddels heel wat jaren zijn wij via www.blaarkopnet.nl heel goed te vinden op internet. Dat heeft zeker ook nieuwe blaarkophouders opgeleverd! Het biedt ons de mogelijkheid om heel veel informatie te verstrekken, en vragen te beantwoorden via de mail. Wij gebruiken dan ook liever onze eigen website dan dat we gebruik maken van Facebook of Twitter (hoewel daarop in individuele gevallen heel leuke en interessante blaarkopberichten te vinden zijn). De opbouw van de website is destijds gestart op initiatief van de SZH, en voor systeemonderhoud en actualisering van systeem en lay-out zijn we op de SZH aangewezen, en daarvan maken wij heel dankbaar gebruik. De inhoud van blaarkopnet verzorgen wij zelf als Blaarkopstichting. Daarbij vinden wij het belangrijk dat er niet alleen actuele informatie te vinden is, maar ook bijvoorbeeld informatie van belangrijke stieren uit het verleden, en ook de oude nummers van De Blaarkopper.
Ondertussen is onlangs hard gewerkt aan de geheel vernieuwde website. Een mooie bijdetijdse lay-out, en alles staat er nog op.

In 2014 was de Blaarkop 'Ras van het Jaar' bij de SZH, en dat heeft toen veel extra aandacht voor de Blaarkop opgeleverd.
De SZH voert in overleg met en in opdracht van de Kleine Fokkerij Groepen (*de hiernaast genoemde rasverenigingen*) de overleggen met LNV over de Premieregeling voor de zeldzame rassen. Dit heeft geresulteerd in de premie voor melkkoeien met tenminste 87%ras op melkleverende bedrijven over 2019 en 2020. Voortgang van de overleggen voor premie in 2021 en volgende jaren is gaande. Daarbij is de hoop dat alle koeien van de zeldzame rassen op termijn voor een premie in aanmerking zullen komen. Want, de zeldzame rassen zijn 'dubbeldoelrassen' en dat is een belangrijk deel van het bestaansrecht en de economische onderbouwing.

De SZH speelt een centrale rol bij het beheer van het **Paraplubestand** dat de basis vormt voor de premie-aanvraag. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt echter bij de veehouder die ervoor moet zorgen dat de dieren 'gevinkt' kunnen worden in dat bestand.
Zie: Paraplubestand | Stichting Zeldzame Huisdierrassen (szh.nl)
De Premie over 2020 aanvragen in maart 2021
De betreffende melkveehouders die in 2020 dit al goed geregeld hadden, hebben in februari een **brief** ontvangen van **LNV** dat in **maart 2021** de Premie aangevraagd kan worden over 2020 (*net als in september 2020 het geval was over het jaar 2019*).

> Uit de oude doos: Groningen 1921-1971-2021

Ken je geschiedenis…weten waar je vandaan komt, dat komt heel bijzonder aan de orde in het TV-programma 'Verborgen verleden'. Ken de geschiedenis van ons mooie Blaarkop ras, is ook zoiets.

Blaarkopfokkers Groningen 100 jaar verenigd
Op 10 februari 1971 vierde de 'Bond van Blaarkopfokkers in de provincie Groningen' haar 50-jarig bestaan. Deze 'Bond' werd later de 'Vereniging van Blaarkopfokkers in de provincie Groningen'.
Elke provincie had vergelijkbare 'Bonden'. Zo was er in de provincie Groningen ook een 'Bond van Zwartbontfokkers'.
Het oudste notulenboek begint met een 'Vergadering van fokkers van het Blaarkop veeslag gehouden op Dinsdag 30 maart 1920 in Café de Pool te Groningen'. De presentielijst werd door '48 heeren' getekend. Het initiatief was genomen door een groep fokkers. 'Als gronden, welke genoemde fokkers hebben genoopt dezen weg in te slaan noemt hij (*E.Bolhuis fungeerde als voorzitter*) de voortdurende strijd in het GBRS en de zwakke financiële toekomst daarvan'. Doel was dat een groep prominente fokkers de overstap zouden maken van het GBRS naar het NRS (*zie hieronder*). Uiteindelijk werd in die vergadering besloten de 'Bond van zwartblaarfokkers op te richten' met 43 leden. De leden waren allen lid (of lid geworden van het NRS). Het NRS heeft steeds een prominente / bepalende rol gespeeld in deze Bond. Fokveedagen en keuringen werden met het NRS door de Bond geregeld, en ook export.
Uiteindelijk was het 1920/1921 dat het in kannen en kruiken was. Deze Bond van zwartblaarfokkers ging in 1931 over in de Bond van Blaarkopfokkers (roodblaren waren niet meer uitgesloten van stamboekregistratie bij het NRS). Ruim 200 leden van het GBRS stapten over naar het NRS. In latere notulen werd de ene keer gesproken van de Bond van Blaarkopfokkers, of toch nog weer van de Bond van zwartblaarfokkers, of de Vereniging van Blaarkopfokkers. Kennelijk stak het in de notulering niet zo nauw.
Jaren later ontstonden van overheidswege de 'Provinciale bonden voor de Rundveehouderij', die meer regelende / coördinerende en ook voorlichtende taken kreeg van de Bond voor Blaarkopfokkers en de Bond voor Zwartbontfokkers.

Een greep uit twee keer 50 jaar
De stamboom van de huidige blaarkoppen voert volledig terug naar de stier Keizer (*550 NRS*), die 'toevallig' in het jaar 1921 geboren werd bij E.Bolhuis bij Zeerijp (*jarenlang bestuurslid van het NRS*). Keizer kwam vanzelfsprekend niet uit de lucht vallen, er gingen al heel wat jaren van noeste blaarkopfokkerij aan vooraf. Het ras had zich al behoorlijk zuiver uitgekristalliseerd, sinds het begin van de stamboekregistratie in 1874 (*over drie jaar is het 150-jarig bestaan van het NRS*). In 1908 werd naast het NRS het Groninger Blaarkop Rundvee Stamboek (GBRS) opgericht uit onvrede met het beleid van het NRS, met name omdat het NRS uitsluitend de zwartblaren erkende. De blaarkopfokkerij kwam hiermee deels op een tweesporenbeleid (NRS en GBRS); lang niet alle veehouders in Groningen gingen over naar het GRBS, maar ook veehouders uit de rest van Nederland sloten zich wel aan bij het GBRS.
Het GBRS werd uiteindelijk in 1948 opgeheven omdat de overheid de stamboekerkenning introk. Van de eerdere onderlinge 'strijd' tussen de blaarkopfokkers was toen al lang geen sprake meer.

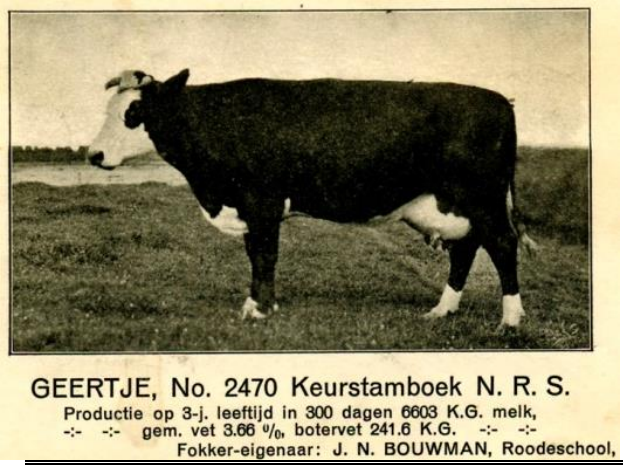

geb: 1918

Het begin van een andere tijd
De feestelijke bijeenkomst op 10 februari 1971 werd gehouden in het restaurant van het in augustus 1970 geopende nieuwe, overdekte Veemarktcomplex aan de Sontweg in de stad Groningen. Op die plek staat inmiddels sinds ca.20 jaar de IKEA.
De opening van het Veemarktcomplex ging gepaard met een fokveetentoonstelling met blaarkoppen, zwartbonten (zowel melkvee als ook slachtvee), paarden en schapen. Daarna volgde jaarlijks in augustus de PGF; het ene jaar de indivduele koeienkeuring van blaarkoppen en zwartbonten, en het andere jaar dochtergroepen van stieren, zowel 8- of 10-tallen van KI-stieren als 4-tallen van natuurlijk dekkende stieren. Voor de blaarkoppen kwamen deze fokveedagen in de plaats van de fokveedagen die de Bond van Blaarkopfokkers jaarlijks al organiseerde, eerst in Bedum en later op de oude veemarkt in de Oosterpoort in de stad Groningen.
De Groninger blaarkopfokkers waren zeer actieve deelnemers aan de fokveedagen; ze kwamen vrijwel altijd met grotere aantallen ter keuring dan de zwartbontfokkers. In 1971 waren er maar liefst 240 blaarkopkoeien en pinken aangemeld voor de PGF!
In 1970 deed ook het landelijke computersysteem voor stamboek en melkcontrole zijn intrede. Maar nog geenszins vergelijkbaar met de huidige systemen; er bleef nog meerdere jaren heel wat handwerk voor het maken van keuringscatalogi, jaarverslagen etc.

Het 50-jarig jubileum
Het feest op 10 februari 1971 werd gehouden op een avond. De zaal van het restaurant was volledig gevuld met blaarkopfokkers en hun echtgenoten, en soms een medewerker (113 personen).
De voorbereiding was in handen van bestuurslid P.J.Sikkema te Oudeschip, oud-blaarkopfokker H.W. Iwema (*de fokker van Uranus van Ter Weer; zie De Blaarkopper sept.20*) en G.Kruizinga te Sappemeer. De heer A.W. Biewenga te Garsthuizen was destijds voorzitter van de Bond, en lid van het dagelijks bestuur van het NRS.
Op de bijeenkomst gaf Sikkema een historisch overzicht van 1921 tot 1971, werd de eerste 'Bloedlijnenoverzicht' gepresenteerd dat uitgewerkt was door Iwema (handmatig op 128 x 170 cm!).

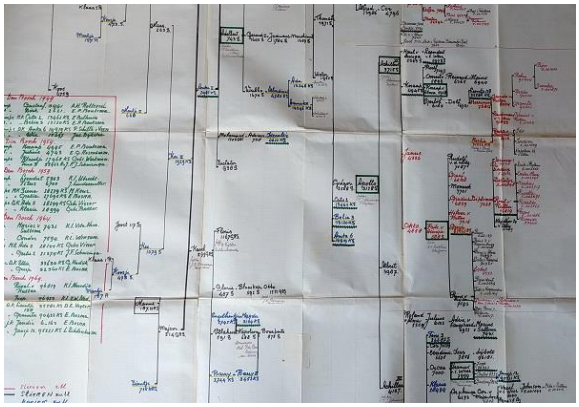

detail van het overzicht

een waar 'meesterwerk' en 'monnikkenwerk'

Het meest tot de verbeelding sprekend was de presentatie van Kruizinga. Aan de hand van foto's (veelal van de destijds bekende koeienfotograaf Melissen te Grijpskerk) en plaatjes die hij had verzameld uit catalogi van stierenkeuringen en jaarverslagen van het Groninger Blaarkop Rundvee Stamboek (GBRS) vanaf 1908 etc., liet hij bekende koeien en stieren uit de fokkerij vanaf 1921 de revue passeren, met gebruikmaking van een 'overhead-projector'. Kruizinga kon dat als geen ander; hij kende de fokkerij uit zijn hoofd en schreef ook heel wat verhalen voor 'De Keurstamboeker', het toenmalige NRS-ledenblad. Kruizinga is, geheel uit liefhebberij, een belangrijke geschiedschrijver voor de blaarkopfokkerij geworden.
Persoonlijk bewaar ik daar ook heel goede herinneringen aan, want toen Kruizinga een paar jaar later besloot om ermee te stoppen mocht ik met mijn moeder (ik had nog geen rijbewijs) bij hem op bezoek in Hoogezand om zijn volledig achief op te halen.
Persoonlijk bewaar ik ook heel leuke herinneringen aan de feestelijke avond. Ik was toen 14 jaar en speciaal uitgenodigd omdat het opgevallen was dat het wel bijzonder was dat een meisje al van jongs af zo'n blaarkopliefhebber was en er plakboeken van bijhield. Uit handen van Sikkema kreeg ik daarom een plakboek uitgereikt.

Collectie dochters van Jumbo (4700 S) eind jaren 50 op de Provinciale Fokveedag van de Blaarkopfokkers Groningen. Zware, geblokte koeien.

Koeien, stieren en fokkers met naam en faam
Er zou een heel magazine of boek! gevuld kunnen worden met foto's van koeien en stieren van faam. Kampioenen, maar ook iets mindere 'grootheden'. En een fraaie dochtergroep van Jumbo, die we ook tegenkomen in de afstamming van Bas (pag.12)
En Renia, een dochter van Condor, een fraaie zoon van Cor (ook in de afstamming van Bas). Deze Renia is weer de moeders moeder van Renia's Edgar, de vaders vader van De Graslanden Markiem! Zo is 'het verleden', het goede oude bloed, heden nog heel dichtbij.

Renia, was één van de fraaie dochters van Condor. Condor was een fraaie Kampioenstier. Op de foto hieronder is zij de tweede van links.

De blaarkop 'Keurcollectie' bij de opening van de veemarkt in 1970; een fraaie tussentijdse kroon op 50 jaar Groninger Blaarkopfokkerij >

Corrie, de moeder van Cor (4796), eind jaren 1950 was niet een koe die op keuringen heel hoog scoorde. Ze was wel een goede fokkoe; op 15-jarige leeftijd kreeg ze haar 14e kalf. Bedrijf: Jac.Dijkstra, Oldehove.
Via vader Joost (2504 S) was ze een halfzus van Christina, in 1964 de eerste blaarkopkoe met meer dan 100.000 kg melk.
Via haar zoon Cor kreeg ze heel veel invloed in de blaarkopfokkerij.

Al met al is dit slechts een zeer beperkte greep uit de rijke historie van de blaarkopfokkerij.

Reina (22680 S), de moeder moeder van Renia. Zij was de moeder van de stier Reina's Zoon; een invloedrijke stier. Bedrijf: Werkman, Warffum

Zwanet Faber *februari 2021*

Met koeien uit de stallen van Vegter te Loppersum, Werkman te Ulrum, Dijkstra te Oldehove en Bosma te Rutten. Links Leentje 128 de NRS-kampioene van 1969 uit de fokstal van D.E.Vegter te Loppersum

Meer en meer worden van blaarkoppen speciale producten gemaakt; melk, kaas,boter,vlees. Smakelijk eten en drinken!

Blakervelderhoeve nu ook Zeldzaam Lekker

Wim en Tessa Ram verkochten al vlees, maar zijn ook gestart met melken. Een hoera voor hun! Ze hadden al heel wat jaren het plan om ooit blaarkoppen en lakenvelders te kunnen melken, maar de tijden zaten meermalen tegen. ‘Soms komen dromen uit. Dat gaat meestal niet vanzelf’, zo staat te lezen in het artikel in het blad De Lakenvelder dec 2020. Doorzettingsvermogen, bevlogenheid en een beetje geluk resulteerde erin dat ze half oktober 2020 kleinschalig konden gaan melken op hun bedrijf bij Langelo, die ze bijna twee jaar geleden konden betrekken. De bedoeling is om ca. 30 koeien te gaan melken. Onlangs konden ze nog enkele mooie blaarkoppen aankopen van Gert Jan Visser bij Bedum.
‘We zijn er heel blij mee’, aldus Tessa. De melk wordt deels vanuit de boerderij afgezet via een melktap. De overige melk gaat nu naar de fabriek. Hopelijk kan er op termijn ‘Blakervelder' kaas van gemaakt worden. ‘De blaarkoppen geven wel duidelijk meer melk’, zo gaf Tessa aan. Maar ze houden bewust beide rassen. Het is meer dan een mooie liefhebberij.
Van de SZH kregen ze het predikaat **Zeldzaam Lekker.**

Een felicitatie waard ☺

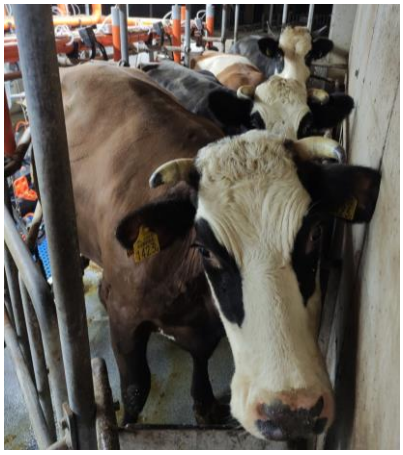

Blaarkoppen en lakenvelders in de melkstal van de ‘Blakervelderhoeve’

Gert Jan Visser (rechts) droeg op 14 februari jl. Wieke 2 (V: Rivierduin Rex 1) en vier stalgenotes met een gerust hart over aan Wim en Tessa Ram (op de achtergrond). Hij weet dat zij er heel blij mee zijn.
Amper een week later reageerde Tessa al heel enthousiast dat zijn koeien zich heel goed aanpassen en dat zij genieten van de leuke en aanhankelijke karakters van deze koeien.

Van Bleekenstein naar Gewoonwei

Tegen het eind van 2019 verhuisden de meeste blaarkoppen van Biofarm Beekenstein bij Voorthuizen naar het bedrijf ‘Gewoonwei’ van Ferry en Susan Voet bij Neerloon(NB). Zij houden naast deze blaarkoppen ook lakenvelders op hun biologische boerderij met hoge natuurwaarden en ook zorgboerderij. Ze verkopen het vlees van hun dieren, en zouden heel graag de koeien ook willen melken. De regelgeving stak op een akelige manier een stokje voor de prachtige plannen van deze jonge veehouders, die toch juist een kans zouden moeten krijgen met hun mooie streekgericht bedrijf. ‘Inmiddels hebben we wel wat dieren aan particulieren kunnen verkopen’, zo gaf Susan in de mail aan. Op termijn hopen ze dat er ooit toch nog meer mogelijkheden komen, maar het blijft heel lastig. Wij wensen hen veel goeds en succes! Zie www.gewoonwei.nl

Meer over bedrijven met blaarkoppen (en producten):

www.desophiahoeve.nl Fam. Warmerdam, Warmond
www.andeniedijk.nl Arjen en Margriet Boer, Enumatil
www.natuurlijkgenoegen.nl Jeroen en Rosalinde Konijn, Driehuizen
www.meyenhorst.nl Sjaak Ruitenburg, Maarsbergen
www.dehooilanden.nl Lodewijk Pool en Floor de Kanter
www.veldenbeek.nl Jan Wieringa e.a., Doorwerth
www.boerderijgoudbeek.nl Fam. Goudbeek, Epe
www.kaasboerderij-noorderlicht.nl Fam. v.Gaalen, Noordeloos
www.kaasboerderijboogaerdt.nl Fam. Boogaerdt, Stolwijk
www.natuurlijkboerderijvlees.nl Fam.Wichers, Heerde
www.elsbroekerwei.nl Fam. Zeestraten, Hillegom
www.vleesvandeboerderij.nl fam. Van Staaveren, Landsmeer
www.eytemaheert.nl Maurits en Jessica Tepper, Peize
www.descharrelderij.nl Lotte Rensema en Pieter Heida, Kielwindeweer
www.sikenblaar.nl Harriët en Harold Vlooswijk, Papekop
www.boerderijboterhuys.nl Gerard en Mieke Mul, Warmond
www.blakervelderhoeve.nl Wim en Tessa Ram, Roden
www.dijkgatshoeve.nl Zorgboerderij Dijkgatshoeve, Wieringerwerf
www.frieseblaarkop.nl fam. Van Zwieten, Tjalleberd
www.dekeizershof.nl fam. Van Leeuwen, Zoeterwoude
www.warmonderhofkaas.nl MBO-opleiding, Warmonderhof, Dronten
www.hartstocht.net Henk en Wilma den Hartog, Abcoude
www.boerderijbuitenverwachting.nl Fam. v.Rijn, Hoogmade
www.GroningerBlaarkopVlees.nl Stal Rozenburg, Henk Luinge, Peize
www.opdehim.nl Auke en Rennie Stremler, Jorwert
www.zuivelboerderijameland.nl Fam. Blokker, Ballum, Ameland
www.dedriewedden.nl Fam. Slob, Noordeloos
www.nieuwslagmaat.nl Djûke, Huub en Jeanette vd.Maat, Bunnik
www.dezevenkoeien.nl Arnold en Petra Vergeer, Doldersum
www.schaapsheuvel.nl Henk Velders, Drempt
https://www.facebook.com/Blaarkopboerderij-t-Achterstewold-359561654550607/ Jos en Eliza Venekamp, Peize

Jan en Ruth Verdegaal in het Noord-Hollandse **Oudendijk** maken ook al vele jaren heerlijke kaas en boter en verkopen ook vlees van hun eigen blaarkoppen. Zie: http://www.mooikookt.nl/zuivelboerderij-verdegaal-oudendijk/ De biologische kaas van de **familie Langelaan** in **Blesdijke** is ook niet te versmaden en vindt gretig aftrek.
Het Groninger Landschap biedt haar donateurs vleespakketten aan van de blaarkoppen uit het Reitdiepgebied.

Nieuwe bedrijfsfilm Sonneclaer IJs

Gerard en Mieke Mul zijn ‘nieuwe’ blaarkopboeren bij Warmond. Zij hebben hier boerderij Boterhuys, waar de melk van de biologische koeien omgezet wordt in hun eigen merk Sonneclaer IJs.
Zie op hun nieuwe bedrijfsfilm: https://youtu.be/ynXvlIK6sbg

Voor de nieuwste generaties koeien worden oude rassen gebruikt, zoals de Blaarkop. Deze blaarkoppen (*plaatje hieronder*) hebben ze kunnen kopen van Lodewijk en Floor Pool bij Bennekom.

Dit ijs moet wel bijzonder lekker zijn…, om te smullen…, om je vingers bij af te likken

☺

*Nadat half mei de Govert-vaarzen bij Kaatee bij Heiloo waren gefotografeerd, kreeg fotograaf Alex Arkink de opdracht van CRV om op de Sophiahoeve bij Warmond de moeder en moeders moeder van de stier **Henmeer Bauke** te vereren met een fotosessie.*

Tetske 153
als verse nieuwmelk
met 42 kg melk

*en **Tetske 153***
en haar elfjarige
moeder
Tetske 122

(de koeien in de adv. van CRV pag.13 zijn ook van Warmerdam)

Met dank aan CRV en Alex Arkink

2021 'Trots op blaarkoppen' de stoere stier Bleekenstein Ids

Bij onbestelbaar > retouradres:
Blaarkopstichting, Schuur 5, 9205 BE Drachten

PostNL
Port betaald
Port payé
Pays-Bas

Aan:

Drukwerk: Multicopy, Drachten www.multicopy.nl

Stelt u toezending niet langer op prijs, heeft u adreswijzigingen of weet u meer geïnteresseerden dan kunt u dit melden bij de Blaarkopstichting:
e-mail: zfaber@xs4all.nl of bij Zwanet Faber 0512 546659

Bleekenstein Ids op 'Stiermassa'

Michel van der Velden krijgt graag zware volwassen stieren voor zijn lens. Hij heeft er al heel wat vastgelegd, van heel verschillende rassen. De mooiste exemplaren zijn te bewonderen op zijn website Stiermassa, en jaarlijks geeft hij een fraaie kalender uit.
Eigenaren van mooie volwassen stieren kunnen contact opnemen om te kijken of die in aanmerking komen voor een fotoshoot.
Wim en Tessa Ram meldden in 2020 hun driejarige zwartblaar Bleekenstein Ids aan. Een fraaie rastypische stier die het waard is om in deze 'eregalerij' te zijn opgenomen.
Bleekenstein Ids is een zoon van Bleekenstein Frits, die goed ontwikkelde en fraaie rastypische nakomelingen heeft nagelaten.
De moeder van Ids Bleekenstein Aagje, een fraaie Rivierduin Remkodochter uit Italia 298, een dochter van Italië's Jaap.

Teken van hoop voor 2021

Dit mooie plaatje werd op 2 januari geschoten door **Bob en Ankie Blokker** op **Ameland**. Een prachtige regenboog die gezien kan worden als teken van hoop voor het nieuwe jaar. Menigeen kan dat goed gebruiken na het lastige jaar 2020.
Maar dat is niet het enige bijzondere aan dit plaatje, de melkkoeien en de pinken lopen nog buiten. Dat geeft gezonde zuivel en gezond vee; lekker de benen strekken, frisse lucht opsnuiven en vers gras vreten. Ook voor de ammoniakuitstoot is dit heel gunstig…

De Blaarkopper wordt financieel gesteund door:
Vereniging van Blaarkopfokkers in de provincie Groningen e.o., de Blaarkopfokkers Noord-Holland, de Blaarkopstudieclub Utrecht e.o.
Als tenminste € 250,- wordt gedoneerd, wordt uw naam + mailadres of tel. hier vermeld gedurende een jaar.

*Het volgende nummer van '**De Blaarkopper**' verschijnt begin september 2021*
*mocht u hierin fokmateriaal te koop willen aanbieden o.i.d., dan dienen de gegevens **vóór 15 augustus 2021** bij de redactie binnen te zijn*